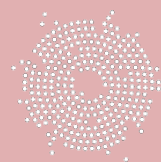

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING ASML OP BIC NOORD EINDHOVEN

Landschappelijke inpassing
Visie en leidende principes

21.07.2025

KARRES
BRANDS

Brainport Industries
Campus

ASML

EINDHOVEN

Inhoud

1. Inleiding

- 03 Aanleiding en opgave
- 03 Opdrachtgever en betrokken partijen

2. Projectcontext

- 04 Locatiebeschrijving
- 06 Ruimtelijke en functionele context (Brainport Industries Campus)
- 07 Vigerend beleid en randvoorwaarden

3. Landschappelijke principes

- 11 Maak historie, water en bodem sturend
- 17 Landschap als theateropstelling: Witte gebouwen in een natuurlijk landschap
- 23 Ekkersrijt: landschappelijke ruggengraat van de campus
- 30 Ecologie, ruimte en mens verbonden op de campus
- 34 Een gescheiden en adaptief watersysteem
- 37 Veiligheid als integrale ontwerpogave
- 44 Een beloopbare campus
- 47 Stimuleren van ontmoeting en kruisbestuiving
- 55 Gezonde, groene buitenruimtes op meerdere niveaus
- 60 Herkenbaar ASML
- +
- 63 Hackable spaces

1. Inleiding

De aanleiding voor het opstellen van dit document is de beoogde vestiging van ASML op het noordelijke deel van de Brainport Industries Campus (BIC Noord) in Eindhoven. ASML, als wereldleider in de ontwikkeling van lithografiemachines, heeft in de afgelopen jaren een sterke groei doorgeemaakt en is op zoek naar ruimte voor verdere uitbreiding. BIC Noord biedt hiervoor strategisch perspectief, met mogelijkheden om uit te breiden tot ca. 20.000 werkplekken. De ontwikkeling draagt niet alleen bij aan de schaalvergroting van ASML zelf, maar verstevigt ook het bredere ecosysteem van toeleveranciers binnen de Brainportregio.

Dit document heeft als doel het formuleren van een aantal belangrijke principes voor de ruimtelijke, ecologische en landschappelijke inpassing van de ASML Campus op de Brainport Industries Campus (BIC). De principes zijn gebaseerd op de logica van het landschap en zijn erop gericht om bij te dragen aan een passende en samenhangende inbedding van de ASML-gebouwen in hun landschappelijke context.

De totstandkoming van dit document is het resultaat van een korte, intensieve samenwerking tussen ASML en de Gemeente Eindhoven, onder leiding van supervisor [REDACTED]. Daarnaast zijn er bijdragen geleverd door Antea Group op het gebied van ecologie, natuurontwikkeling en waterhuishouding. De integrale benadering en het brede palet aan betrokken disciplines moeten een gedragen en toekomstgerichte ontwikkeling voor BIC Noord waarborgen.

Het document is geen blauwdruk, maar biedt denkrichtingen voor subtiële aanpassingen die richting kunnen geven aan de uitwerking van het Voorlopig Stedenbouwkundig Plan tot een Definitief Stedenbouwkundig Plan. Het document is daarmee een leidraad en inspiratiebron voor de planontwikkeling van de verschillende deelprojecten op de campus en voor het opstellen van de inrichtingsontwerpen. Hoewel niet altijd op de voorgrond aanwezig, worden aspecten als mobiliteit, veiligheid, duurzaamheid en beeldkwaliteit wel nadrukkelijk in acht genomen.

De inpassing van de infrastructuur is in dit document niet verder uitgewerkt. Hiervoor sluiten we aan bij de uitgangspunten zoals geformuleerd in de Challenge Noord West, Gemeente Eindhoven (Januari 2017). Het hoofduitgangspunt daarbij is dat nieuwe infrastructuur en laanbeplanting parallel de historische lijnen/orientatie van het cultuurlandschap worden vormgegeven. Op deze manier wordt de nieuwe inrichting zorgvuldig afgestemd op de historische en landschappelijke structuren, en draagt zij bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

De in deze bundel opgenomen kaartbeelden dienen als voorbeeld en geven een indicatie van de mogelijke toekomstige situatie. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Aanleiding en opgave

Landschap

- Groei van programma vraagt nieuwe huisvesting in de Brainport regio
- Aanbieden aantrekkelijk werkklimaat op toptalent aan te trekken
- Campus is herkenbaar ASML, maar vormt zich in het landschap van de BIC Campus
- Buitenruimte die aansluit op de kernwaarden van ASML work, meet, learn, share
- Beloopbare campus - stimuleren voet- en fietsgebruik
- Verschillende plekken: van reuring tot rust

Ecologisch

- Versterken ecologische en hydrologische condities
- Inpassen van EVZ Ekkersrijt en behoud/versterken NNB-gebied, zowel kwalitatief als kwantitatief
- Hogere biodiversiteit, met hogere belevingswaarde en positief effect op het werkklimaat
- Logistiek en parkeren concentreren aan de randen, binnenwereld vergroenen

Smart

- 'Waarachtig' slim
- Veiligheid is prioriteit
- Well / Breeam is leidraad
- Lokale producten en samenwerkingen waar mogelijk

2. Projectcontext

De BIC-locatie Noord is gelegen aan de noordzijde van de Brainport Industries Campus (BIC) in Eindhoven. BIC Noord onderscheidt zich door de nabijheid van hoogwaardige infrastructuur, ecologische zones en zichtlijnen die richting geven aan de inrichting van het landschap. Met de herpositionering van de Dirk Noordhoflaan ontstaat er een nieuwe stedenbouwkundige structuur die zowel de functionele als landschappelijke kwaliteiten van het gebied borgt. De aanwezigheid van het beekdal de Ekkersrijt, de Groene Corridor en het Campuspad onderstrepen de ambitie om werk, natuur en mobiliteit harmonieus te combineren.

Door de schaal en aard van de ontwikkeling van ASML is BIC Noord niet langer ingericht als multi-tenant cluster, maar als een geïntegreerde campus voor één hightech speler. Dit vraagt om aanpassingen in mobiliteit, waterbeheer, veiligheidszones en landschapsintegratie. Tegelijkertijd biedt het kansen om een toekomstbestendige werkomgeving te creëren, met een hoge duurzaamheidsambitie (BREEAM Excellent, WELL Platinum), gekoppeld aan het bredere ecosysteem van Brainport.

BIC-Noord ligt ingeklemd tussen de snelwegen A2, A58 en het Beatrixkanaal, en vormt daarmee een enclave te midden van grootschalige infrastructuur. Deze geïsoleerde ligging heeft geleid tot versnippering van het landschap en een beperkte ruimtelijke samenhang. De locatie wordt gekenmerkt door een mozaïek van functies, waaronder restpercelen van agrarisch gebruik, bossages, maar ook grondopslag en infrastructuurfragmenten. Ook bevinden zich in het gebied enkele waterstructuren en beplantingszones die voortkomen uit eerdere inrichtings- en compenserende maatregelen.

Locatie

2. Projectcontext

Locatie

Randen

Middengebied - EVZ Ekkersrijt

Landschapselementen

2. Projectcontext

De landschappelijke studie is opgesteld op basis van een aantal eerder vervaardigde rapportages die gezamenlijk het fundament hebben gelegd voor de ontwikkeling van de campus. Deze documenten vormen een belangrijk referentiekader, waarin de ruimtelijke ambities, programmatische uitgangspunten en langetermijnvisie voor het gebied reeds zijn verkend en vastgesteld.

Basisdocumentatie o.a.:

1. Challenge Noord West, Gemeente Eindhoven (Januari 2017)
2. Kwaliteitsboek Brainport Industries Campus, Gemeente Eindhoven (November 2015)
3. VOSP ASML op BIC Noord, NUDUS/Sweco (April 2025)

Ruimtelijke en functionele context

Voorbeelduitwerking voor de ASML campus, afbeelding uit:
ASML op BIC Noord, NUDUS/Sweco (April 2025)

2. Projectcontext

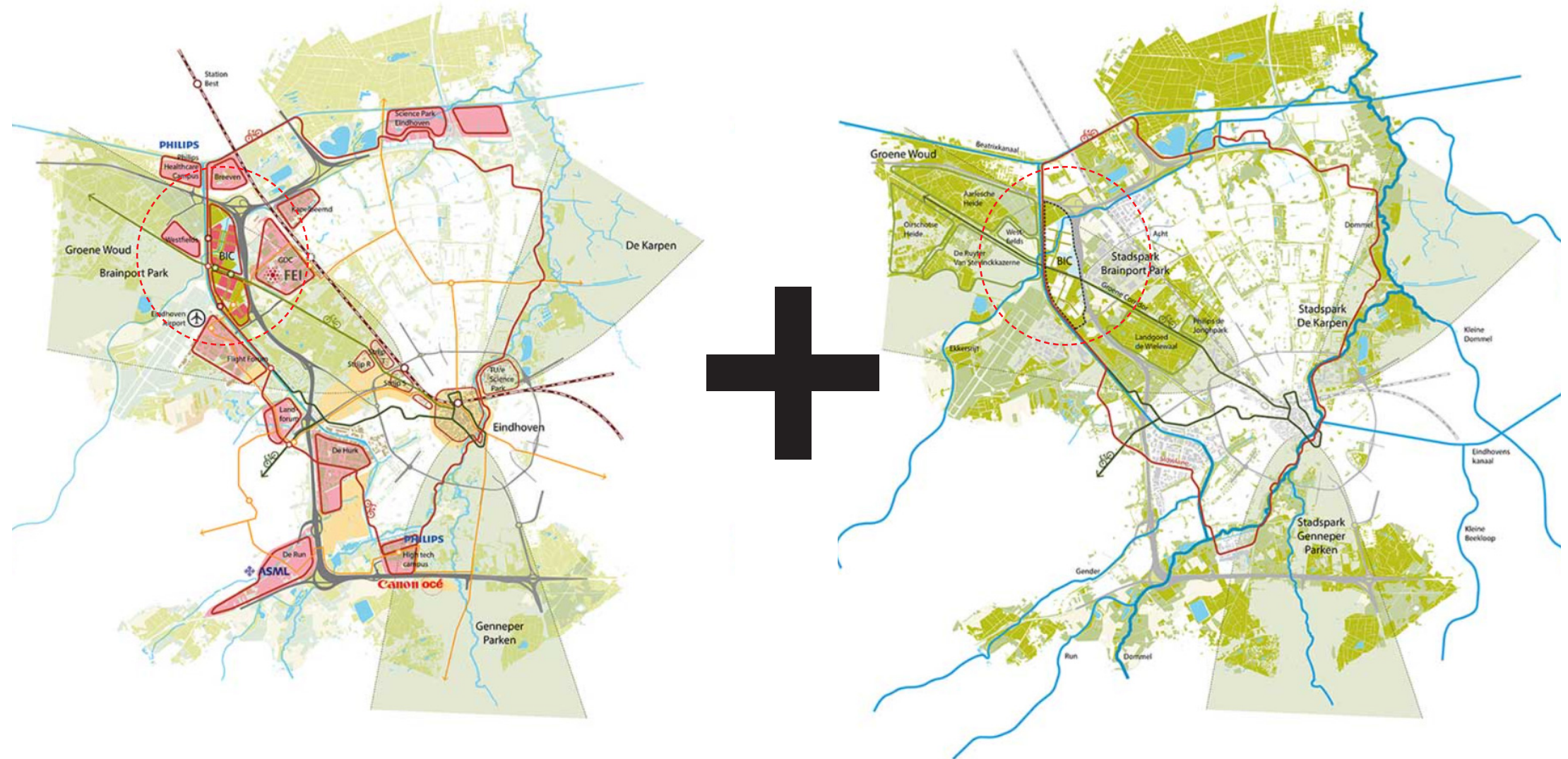
Ruimtelijke en functionele context

De vestiging van ASML op BIC Noord is bedoeld als een uitbreiding van de bestaande hoofdcampus in Veldhoven. Doel is de ontwikkeling van een toekomstbestendige, duurzame en hoogwaardige campus, gepositioneerd als een nieuwe spil binnen het Brainport-ecosysteem, waar innovatie, productie, onderzoek en toelevering samenkomen. Ondanks de relatief geïsoleerde ligging, ingeklemd tussen grootschalige infrastructuur, vormt de campus een betekenisvolle schakel in het landschappelijk en ecologisch systeem van Eindhoven.

Deze nieuwe locatie voor ASML op de BIC Campus vormt een strategische aanvulling op de vestiging in Veldhoven en past binnen de bredere ambitie om ASML's positie in het regionale en internationale ecosysteem van de hightech maakindustrie duurzaam te versterken. De keuze voor BIC Noord komt voort uit de groeiende ruimtelijke en infrastructurele behoeften van het bedrijf.

De campus zal een integrale werkomgeving bieden met productiehallen (inclusief cleanrooms), logistieke voorzieningen, kantoren en publieke ruimten. De ligging nabij A2 en A58, in de nabijheid van andere hightechcampussen en Eindhoven Airport, maakt deze plek ideaal voor verdere ontwikkeling.

Eindhoven kent een gelaagde groenstructuur met drie hoofd-parkstructuren. Samen vormen zij het groene raamwerk van de stad, dat ecologische verbindingen, recreatie, klimaatadaptatie en landschappelijke kwaliteit ondersteunt. De BIC-campus, gelegen aan de noordwestelijke stadsrand, grenst aan het groene koppelingsgebied van de groene wig 'Lichtbos' tussen Eindhoven en Oirschot. Deze ligging zorgt ervoor dat de campus niet alleen profiteert van het landschap, maar ook bijdraagt aan de vergroening van de stedelijke rand. Zo vormt de campus een belangrijk knooppunt waar kennis, innovatie en landschap samenkomen, passend binnen de bredere visie op een toekomstbestendig en verbonden groen Eindhoven.

2. Projectcontext

De nieuwe ontwikkeling van ASML op BIC Noord, gebeurt onder een aantal randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden stellen eisen aan waar er wel en niet gebouwd kan worden.

1. Vrijwaringszone

De snelwegen A58 en A2 zijn omgeven door een vrijwaringszone, voor de mogelijke uitbreiding van het snelwegennetwerk. Dit zijn zones waar niet gebouwd mag worden.

2. Natuurnetwerk Brabant

Aan de westzijde wordt de ontwikkeling begrenst door NNB-gebied. Rond NNB gebieden worden marges voor bebouwing gehanteerd. Hierbinnen mag niet, of onder voorwaarden, gebouwd worden.

3. EVZ Ekkersrijt

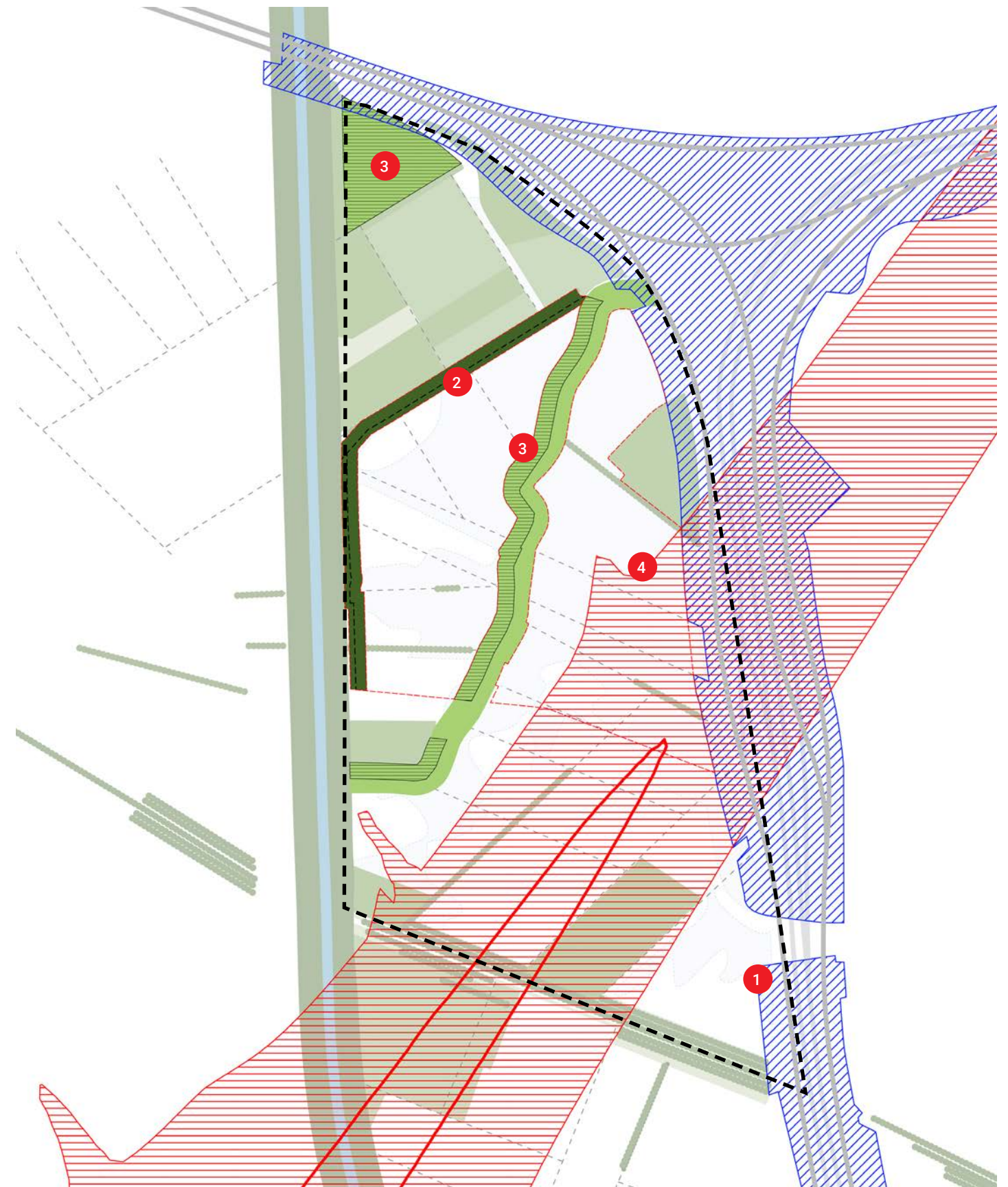
De Ekkersrijt vormt de hartlijn van het plangebied. Aan de oostzijde van deze beek is reeds een deel van de EVZ (30m) aangelegd, conform de richtlijnen EVZ 'Nat Kralensnoer' in landschappelijk gebied. Nu in de toekomst het gebied verandert naar een stedelijk gebied, wordt de EVZ Ekkersrijt verbreed naar 50 meter. Direct hiernaast is een reservering van 10m voor het campuspad. Dit maakt de totale breedte van EVZ en campuspad 60 meter.

Met deze ingreep wordt een antwoord gegeven op een deel van de natuurcompensatieopgave. Daarnaast wordt ook het driehoekig perceel ten noorden van het NNB-gebied ingezet t.b.v. natuurcompensatie.

4. Luchthaven Eindhoven

Er zijn beperkte bouwmogelijkheden in het gebied door de aanwezigheid van de PR 10-5 en PR 10-6 zone.

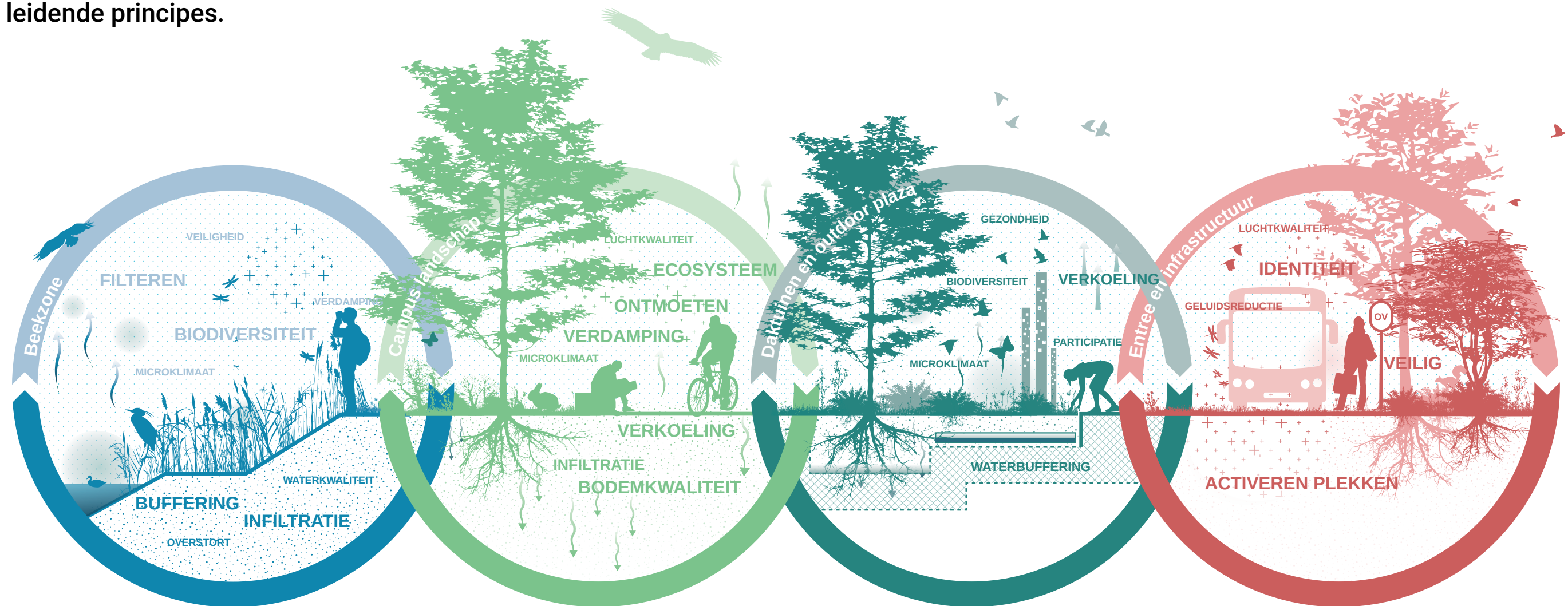
Vigerend beleid en randvoorwaarden

Randvoorwaarden cf. VOSP

3. Landschappelijke principes

Voor duurzame ontwikkeling van de Campus zijn landschappelijke principes opgesteld. Deze sturen de ontwikkeling de komende jaren. Door ingrepen te koppelen ontstaan samenhangende systemen met grotere impact. De inrichting van de campus gaat verder dan het fysieke ontwerp. Ze weerspiegelt de identiteit van de plek, haar context, gebruikers en toekomstwaarden. Het ontwerp is gebaseerd op de integratie en organisatie van vier leidende principes.

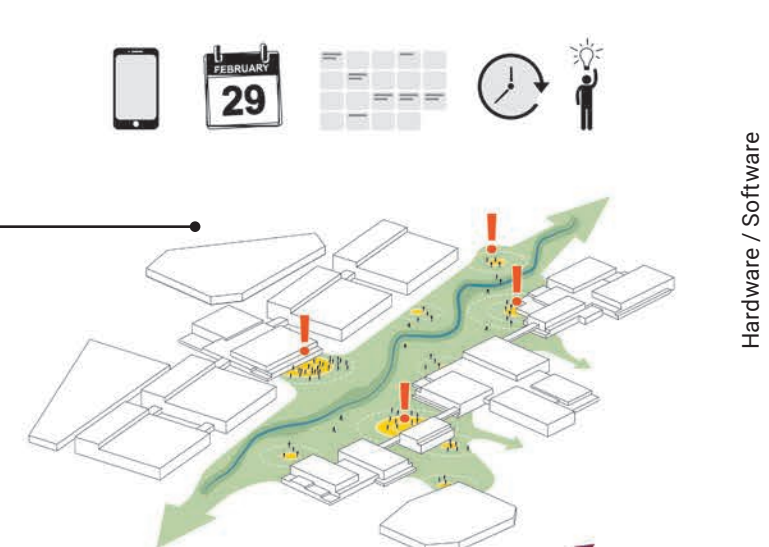
**“DE BIC/ASML-CAMPUS
VORMT EEN ECOSYSTEEM TUSSEN
NATUUR, MENS EN BEBOUWING”**

3. Landschappelijke principes

Gelaagde benadering voor de campusinrichting

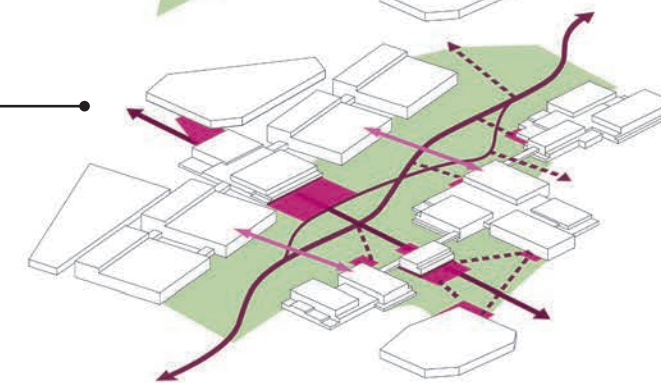
Energize & Relax

Stimulerende routes en plekken die lichaam en geest in beweging zetten

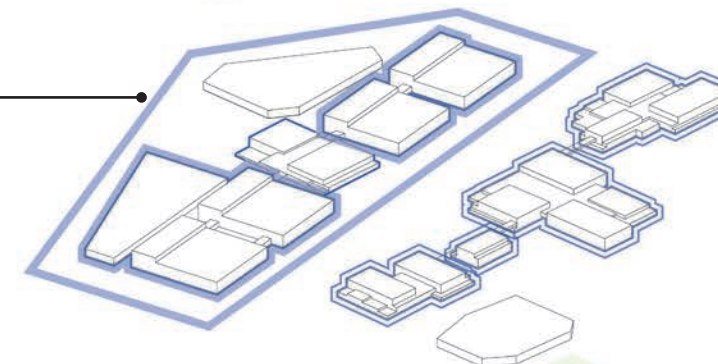
Welcome & Connect

ASML meets BIC: Verbindingen en interactiemilieus campus

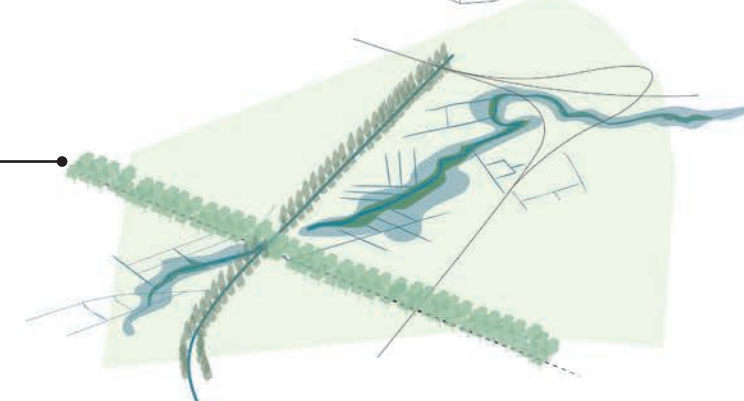
Safe & Secure

Scheiden van publiek toegankelijk gebied en ASML-gebouwen

Green & Blue

Landschappelijk raamwerk en systeem van het Beekdalvlakte

Hardware / Software

Hardware

LANDSCHAPPELIJKE PRINCIPES

- 01 MAAK HISTORIE, WATER EN BODEM STUREND
- 02 LANDSCHAP ALS THEATEROPSTELLING: ASML-GEBOUWEN IN EEN NATUURLIJK LANDSCHAP
- 03 EKKERSRIJT: LANDSCHAPPELIJKE RUGGENGRAAT VAN DE CAMPUS
- 04 ECOLOGIE, RUIMTE EN MENS VERBONDEN OP DE CAMPUS
- 05 EEN GESCHEIDEN EN ADAPTIEF WATERSYSTEEM
- 06 EEN BELOOPBARE CAMPUS
- 07 VEILIGHEID ALS INTEGRALE ONTWERPOPGAVE
- 08 STIMULEREN VAN ONTMOETING EN KRUISBESTUIVING
- 09 GEZONDE, GROENE BUITENRUIMTES OP MEERDERE NIVEAUS
- 10 HERKENBAAR ASML
- +1 HACKABLE SPACES

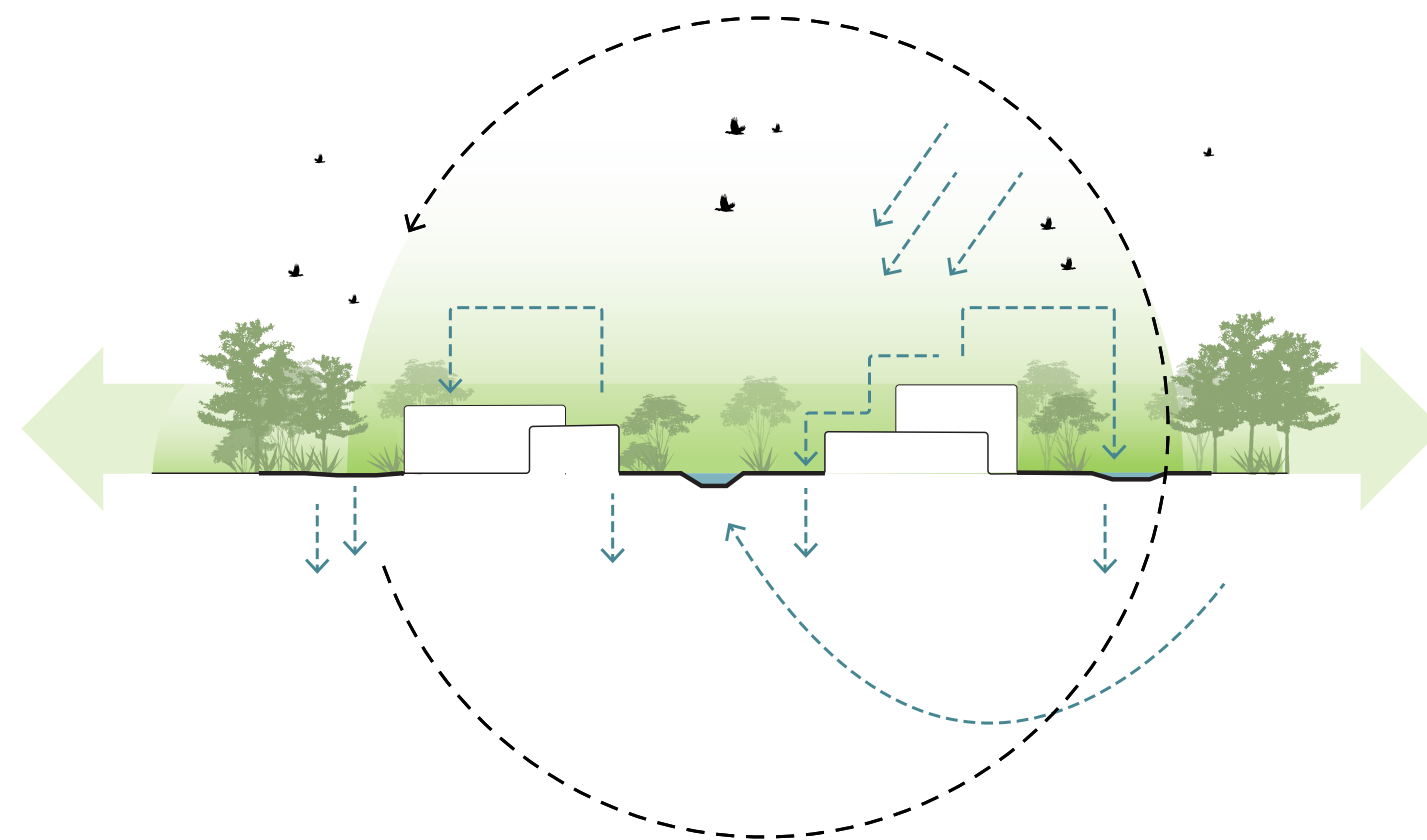
01

MAAK HISTORIE, WATER EN BODEM STUREND

De ontginningsstructuur van het gebied vormt een belangrijk vertrekpunt voor de toekomstige ontwikkeling van de campus. De oorspronkelijke verkavelingsrichting, die zich oriënteert op de beek, is nog altijd zichtbaar in het landschap. Deze wordt op natuurlijke wijze geaccentueerd door houtwallen, boomrijen en andere landschappelijke elementen, die in sommige gevallen tot in de recente tijd zijn aangelegd – zoals zichtbaar langs de Dirk Noorhoflaan. Deze structuren fungeren als een levend erfstuk en dragen bij aan de identiteit van het gebied.

Voor de campusontwikkeling pleiten we ervoor deze historische lijnen leidend te maken. In plaats van de oriëntatie van gebouwen en infrastructuur te laten domineren, zouden landschappelijke elementen zoals boomrijen, houtwallen en zichtlijnen de ruimtelijke opbouw moeten bepalen. Zo ontstaat een ontwerp dat geworteld is in de geschiedenis en harmonieert met de bestaande landschapsstructuur.

Ook bodem en reliëf leveren een betekenisvolle bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit van de campus. Het hogere, zuidelijke deel van het plangebied vraagt om minimale ophoging, terwijl het lagere, noordelijke deel bij hevige neerslag kan functioneren als natuurlijke waterbuffer. Deze topografische variatie, samen met de bodemopbouw rond de beek, bepaalt mede het ecologisch potentieel van het gebied: welke vegetaties er kunnen gedijen, welke seizoenbeleving mogelijk is, en hoe de mens de natuur in het dagelijks gebruik ervaart. Door historische structuren, bodem en water sturend te maken, ontstaat een campuslandschap dat niet alleen functioneel is, maar ook betekenisvol, robuust en verbonden met zijn verleden.

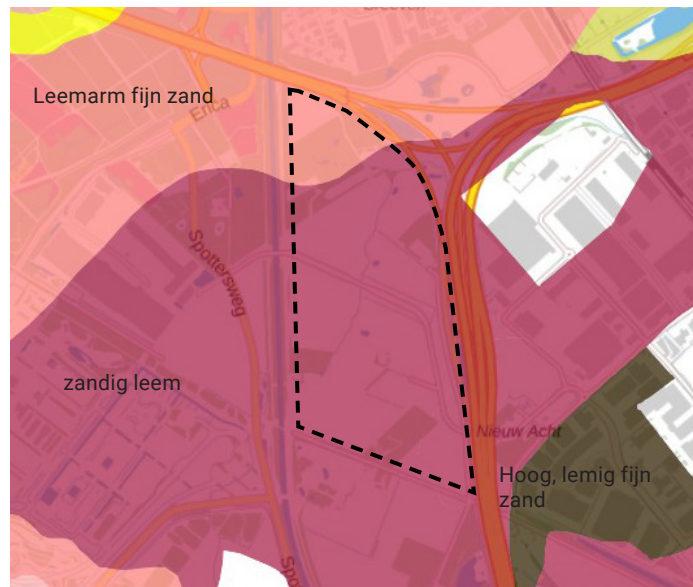

**“EEN GEZONDE EN DUURZAME CAMPUS
BEGINT BIJ DE BODEM EN WATER”**

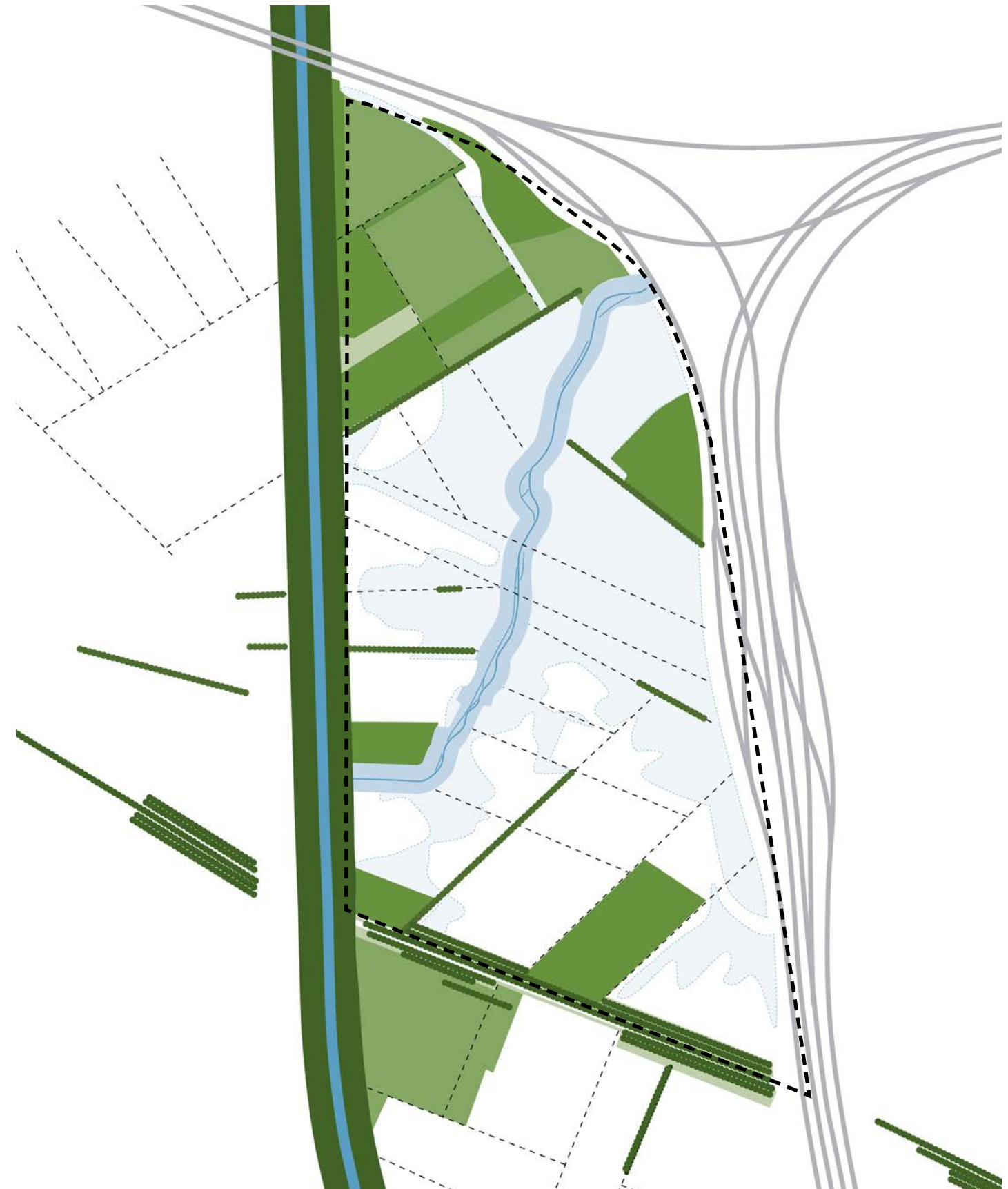
Maak historie, water en bodem sturend

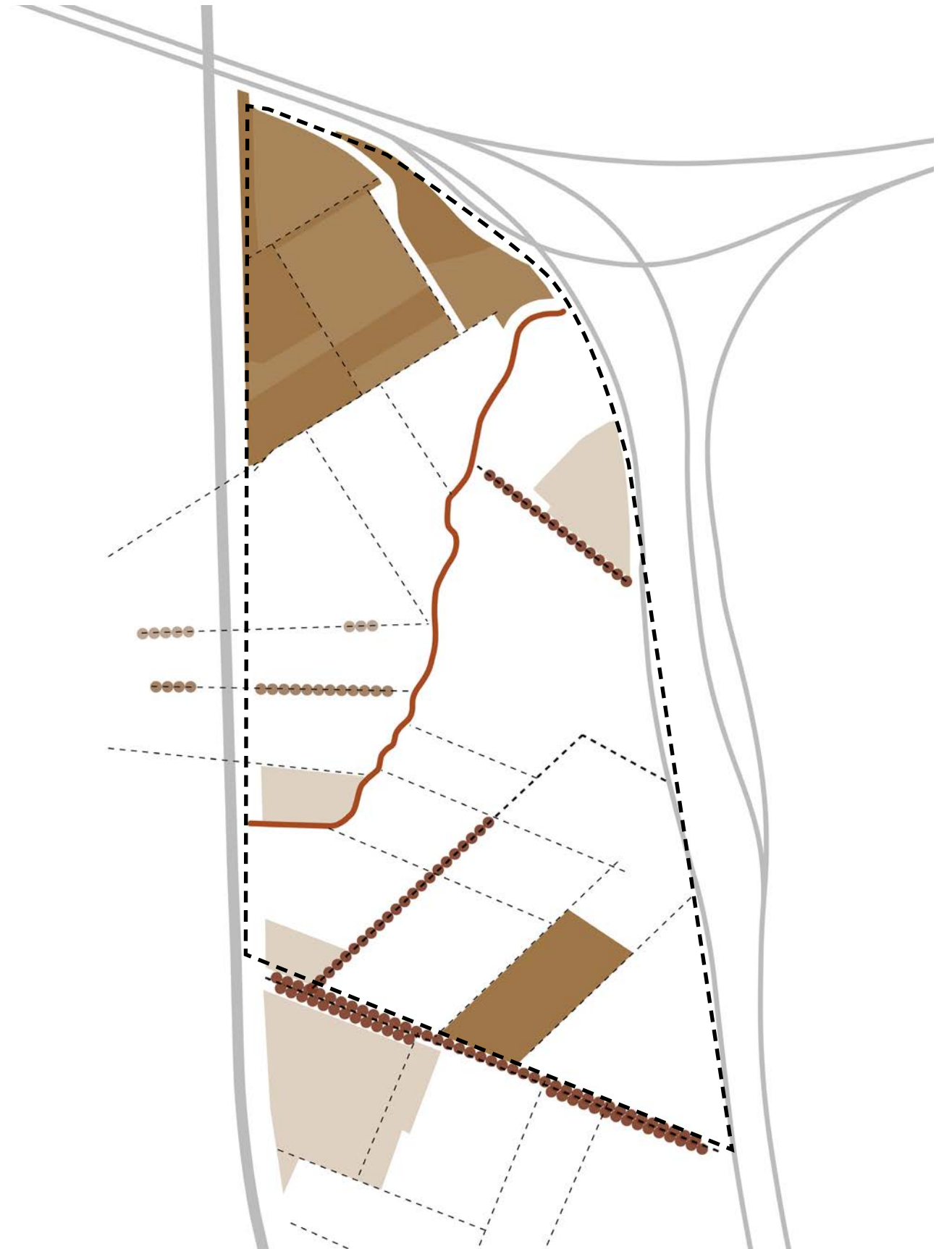
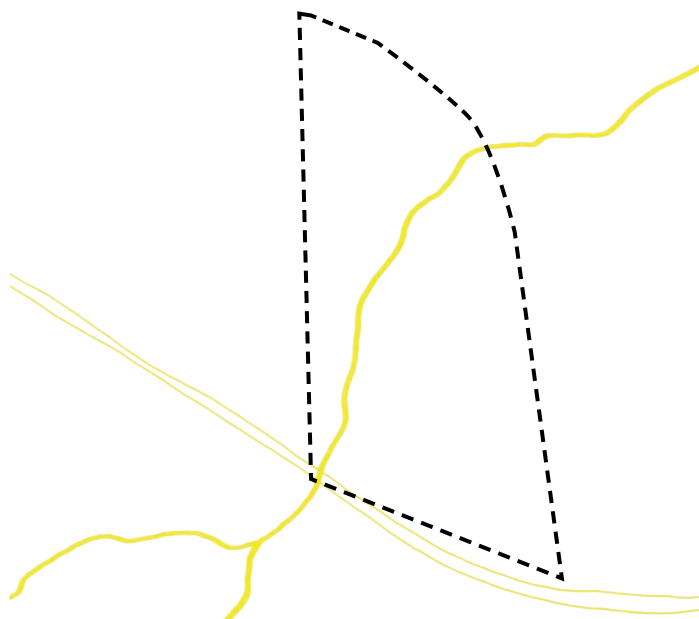
STRUCTURERENDE ELEMENTEN

- Beatrixkanaal
- Oirschotsedijk
- Snelweg A2/N2
- CH-waardevolle groene lijnen
- Herkenbare verkavelingsstructuur
- EVZ Ekkersrijt

Ondergrond dient als basis voor toekomstige ontwikkeling

Maak historie, water en bodem sturend

Opeenvolging van landschapstypen binnen de ontwikkeling BIC Noord

HEIDE EN
BOSGROND

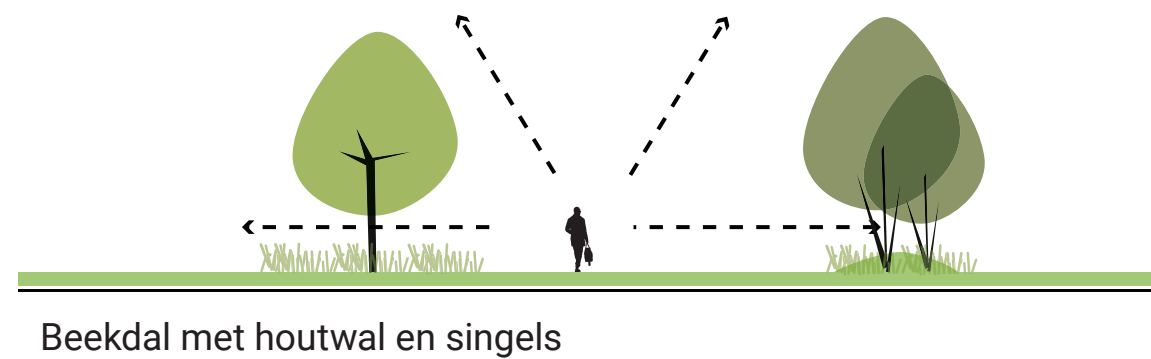
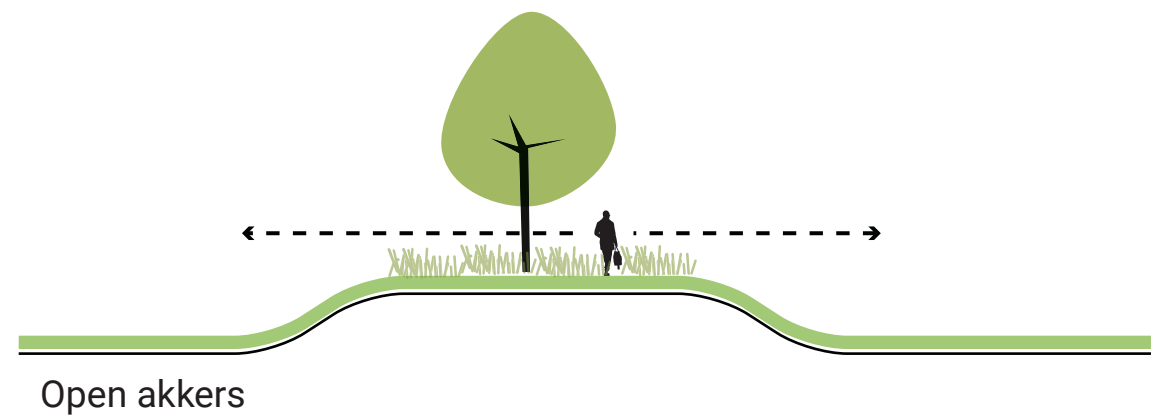
OPEN AKKERS
IN BEEKDALVLAKTE

KLEINSCHALIG
CULTUURLANDSCHAP
OP DE RUG

Maak historie, water en bodem sturend

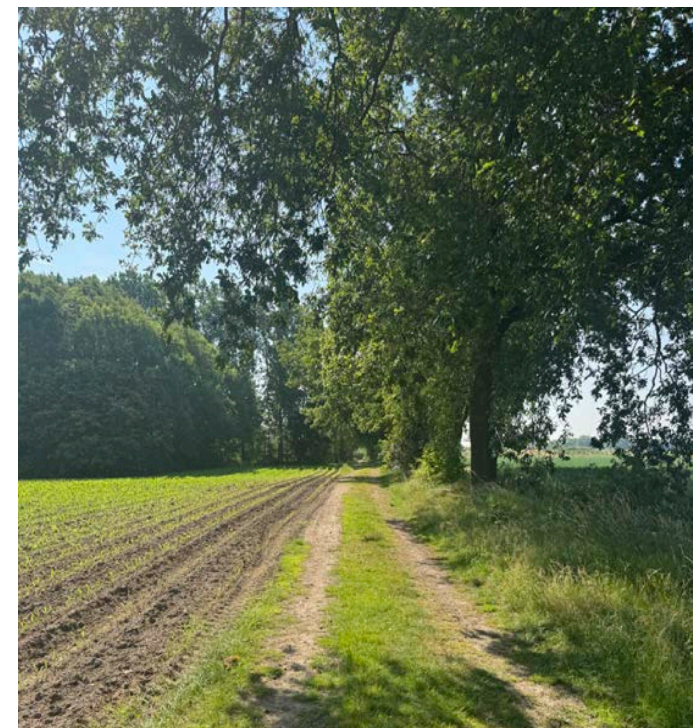
Landschappelijke elementen - Voortbouwen aan de campus met deze landschapsingrediënten

AKKERLAND

BOSKERN

SINGEL

HOUTWAL

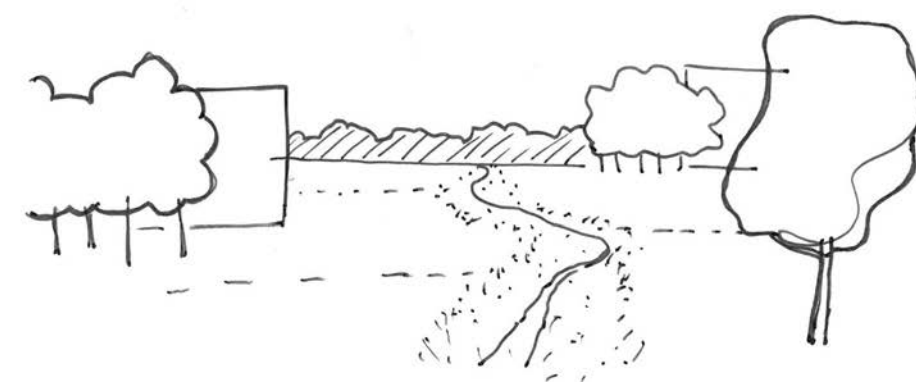
02

LANDSCHAP ALS THEATER- OPSTELLING: ASML-GEBOUWEN IN EEN NATUURLIJK LANDSCHAP

ASML-gebouwen op de groene campus vormen een harmonieus samenspel tussen technologie en natuur. De architectonische uitstraling wordt gekenmerkt door heldere volumes die een hoogwaardig technologisch karakter uitstralen. Deze gebouwen refereren aan precisie, innovatie en transparantie, passend bij de hightech identiteit van ASML.

Tegelijkertijd worden de gebouwen ingebed in een rijk ecologisch landschap, waarin biodiversiteit, duurzaam-

heid en verblijfskwaliteit centraal staan. De contrastrijke combinatie van de witte, rationele gebouwen met een weelderige, groene omgeving versterkt de belevingswaarde van de campus en maakt deze aantrekkelijk en herkenbaar. Groene structuren verzachten de gebouwmassa's en zorgen voor een menselijke schaal, natuurlijke schaduw en klimaatadaptiviteit.

**“TUSSEN HOUTWALLEN EN BOS VORMT
HET LANDSCHAP EEN LEVEND THEATER,
WAAR ARCHITECTUUR EN NATUUR IN
HARMONIE SAMENSPELEN.”**

Landschap als theateropstelling ASML-gebouwen in een natuurlijk landschap

Landschappelijk Raamwerk

02

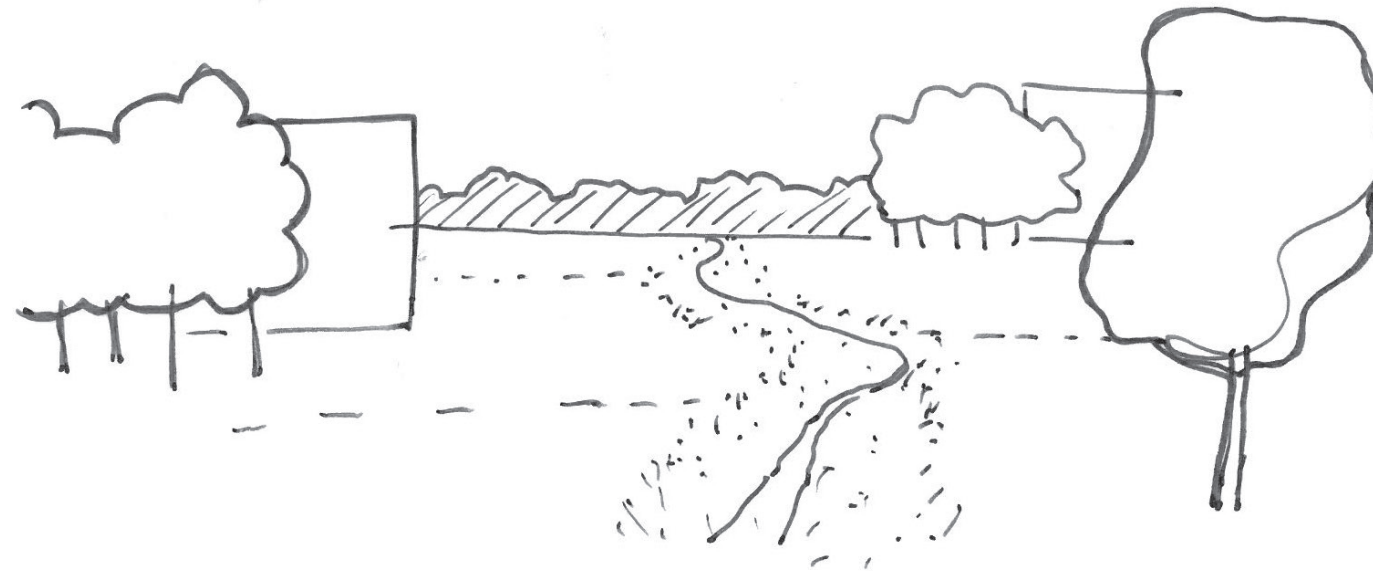
Landschap als theateropstelling

ASML-gebouwen in een natuurlijk landschap

Landschappelijk Raamwerk

Orientatie gebouwen

- Ontwerpopgave: onderzoek bij plaatsing van gebouwen of deze, indien mogelijk, zo gedraaid kunnen worden zodat ze meebewegen met de historische lijnen van het landschap.

LANDSCHAP ALS THEATER
BACKDROP - SPELERS - DIEPTE
ENSCENERING VANUIT MENSELIJK PERSPECTIEF
BEEK ALS CENTRALE VERHAALLIJN

02

Landschap als theateropstelling ASML-gebouwen in een natuurlijk landschap

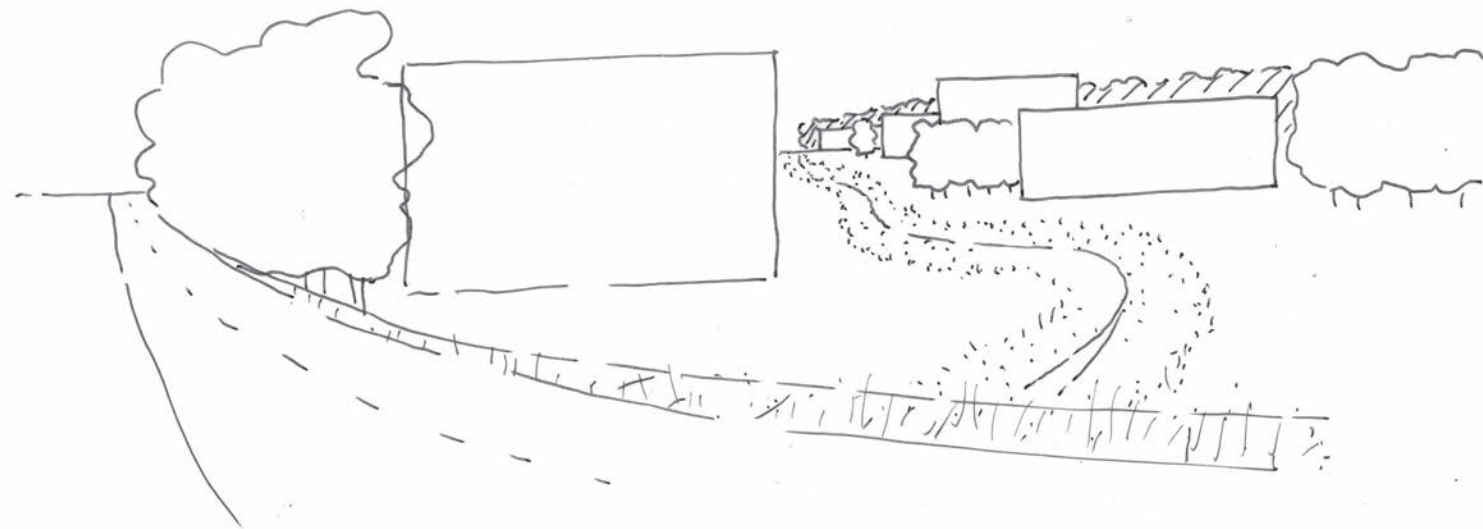
Landschappelijk Raamwerk

02

Landschap als theateropstelling ASML-gebouwen in een natuurlijk landschap

Landschappelijk Raamwerk
Zicht vanuit buitenaf: A2 en Beatrixkanaal

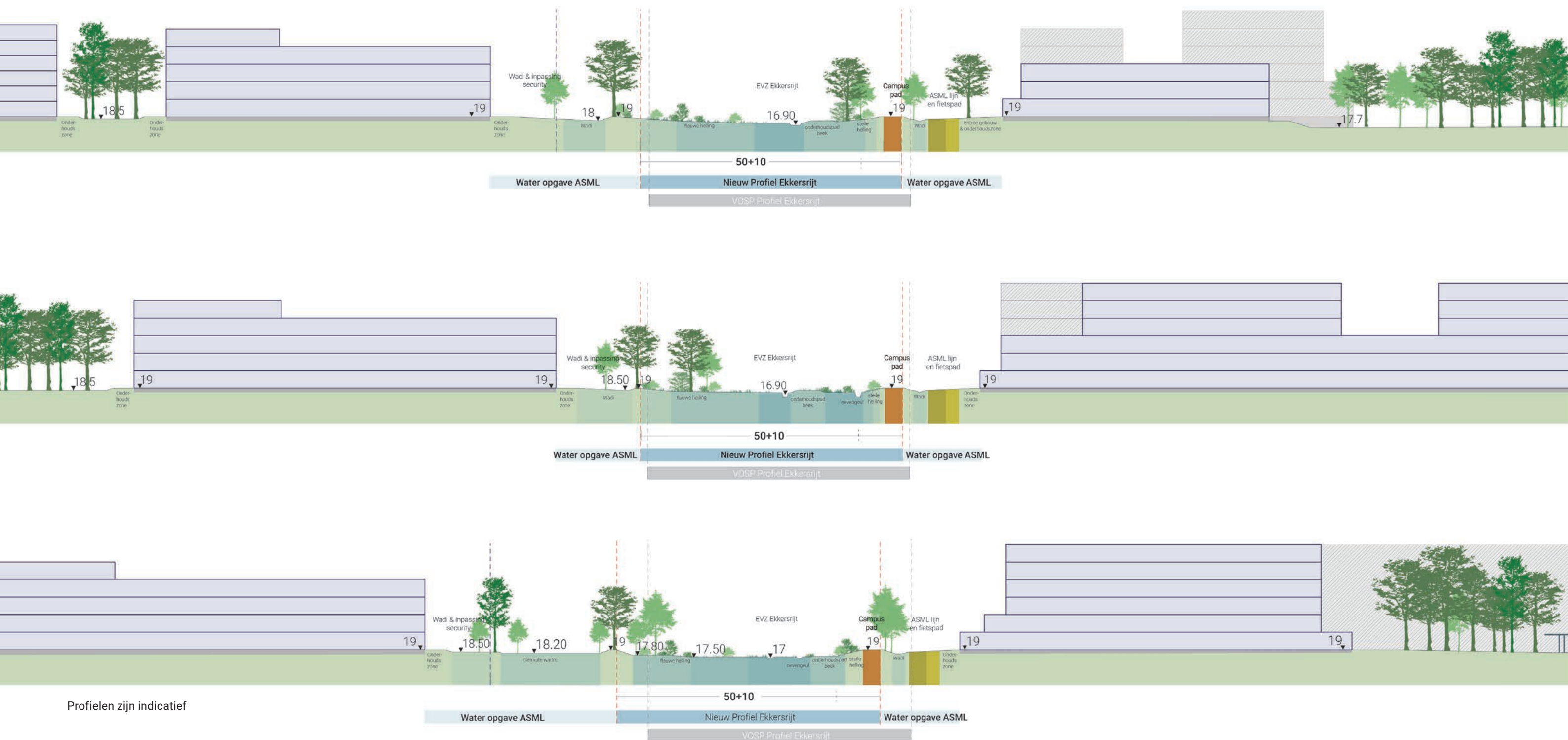
ZICHT VANAF BRAINPORT AVENUE (N2/A2)
BACKDROP - SPELERS - DIEPTE
ENSCENERING VANUIT MENSELIJK PERSPECTIEF
BEEK ALS CENTRALE VERHAALLIJN
GEBOUWEN INGEBED IN HET LANDSCHAP

02

Landschap als theateropstelling ASML-gebouwen in een natuurlijk landschap

Grens tussen EVZ en campus 'vervaagd'

- Ontwerpopgave: Biodiverse look-and-feel van gevel tot gevel. Eén doorlopend campuslandschap
- ASML heeft mogelijkheid om gebouwen tot aan grens van EVZ te plaatsen. Ontwerpopgave is om deze tussenruimte soms breed, soms smal te maken.

03

EKKERSRIJT: LANDSCHAPPELIJKE RUGGENGRAAT VAN DE CAMPUS

De Ekkersrijt vormt de natuurlijke drager van het landschap en krijgt in de campusontwikkeling van ASML een centrale, structuurbepalende rol. Als beekdal met een halfopen, ruigte karakter legt het de verbinding tussen ecologie, beleving en ruimtelijke samenhang. Door aan te sluiten bij de ecologische verbindingszone (EVZ) wordt ingezet op een inrichting die zowel natuurdoelstellingen ondersteunt als de ruimtelijke identiteit van de campuslandschap versterkt. De Ekkersrijt wordt niet alleen benaderd als een functionele groenstructuur, maar als landschappelijke ruggengraat die het hele campusterrein ordent en betekenis geeft. Door het landschap leidend te maken in plaats van de bebouwing, ontstaat een campusomgeving die zowel toekomstgericht als

diepgeworteld in de natuurlijke en ecologische context is.

De randen van het beekdal worden zorgvuldig vormgegeven, met afwisselende overgangen tussen open graslanden, natuurlijke oevers en beschutte beplantingsstructuren. Deze landschappelijke schakering maakt het mogelijk om ecologische continuïteit te waarborgen, terwijl tegelijkertijd ruimte ontstaat voor informele routes, zichtlijnen en verblijfskwaliteit. De halfopen structuur draagt bij aan een dynamisch landschap waarin mens en natuur in directe relatie staan.

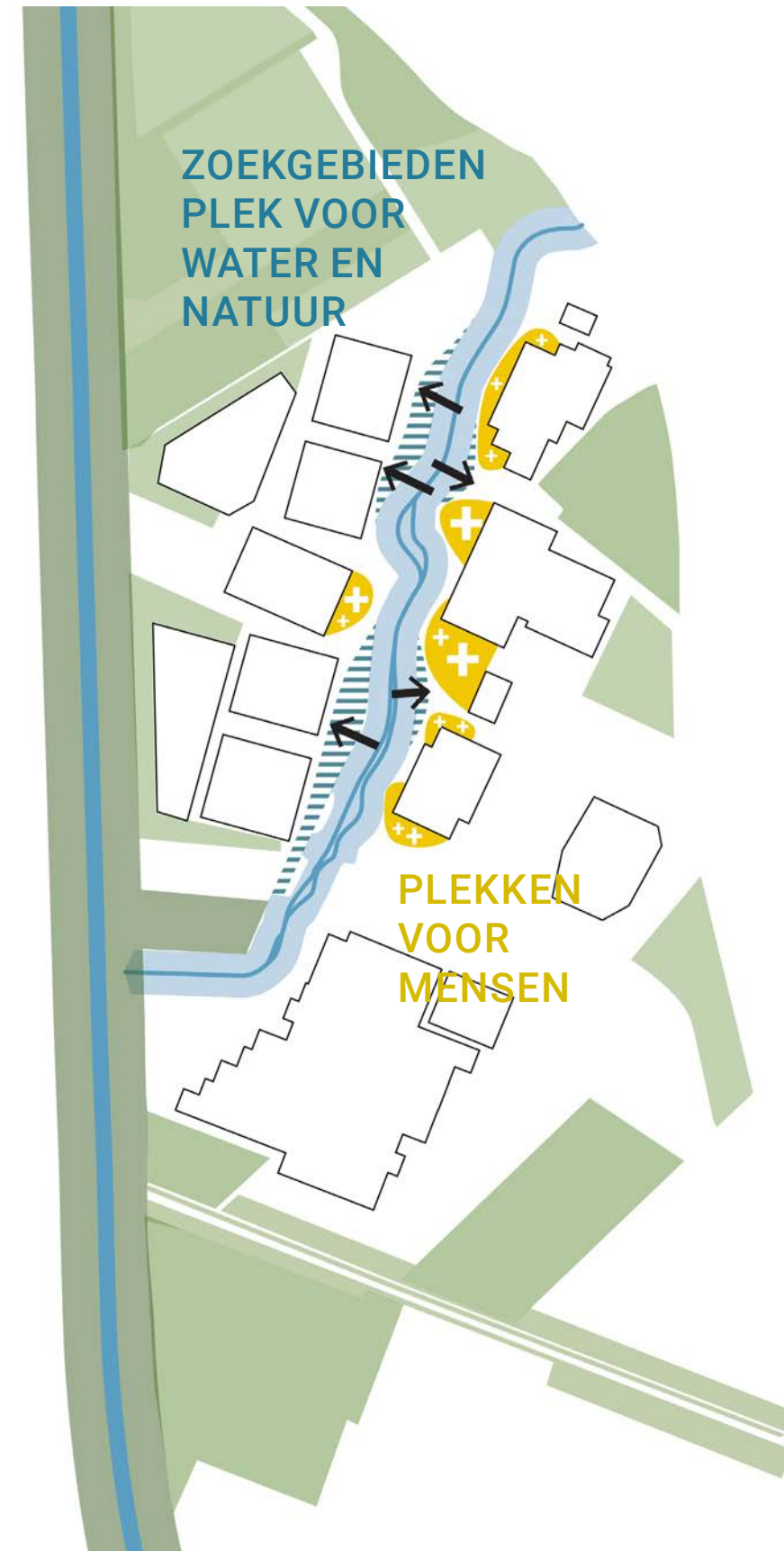
**“EVZ EKKERSRIJT IS DE IDENTITEIT VAN
BIC NOORD, DEZE LOOPT VAN
GEVEL TOT GEVEL”**

03 Ekkersrijt: Landschappelijke ruggengraat van de campus

ZOEKGEBIEDEN WATER/NATUUR EN VERBLIJFSRUIMTE

- Het Ekkersrijtdal loopt visueel van gevel tot gevel. In die zone is de EVZ van 50+10m altijd gegarandeerd.
- Op verschillende plekken langs de EVZ zoeken we naar ruimte om te voldoen aan de waterbergingsopgave (in blauw gearceerd). Deze opgave kan gecombineerd worden met de ontwikkeling van natte natuur, wadi's en natte graslanden waardoor het Ekkersrijtdal breder lijkt dan de formeel aangegeven zone. Waar het profiel het toelaat, zijn dit ook zoekgebieden voor de inpassing van poel- en tbv natuurontwikkeling.
- Aan de oostzijde van de EVZ bevinden zich meer kantoren en gebouwentrees. Rond de entrees zijn zoekgebieden naar verblijfsruimte voor de medewerkers.

Grens tussen EVZ en campus 'vervaagd'
Zoekgebieden plekken voor water, natuur en mens

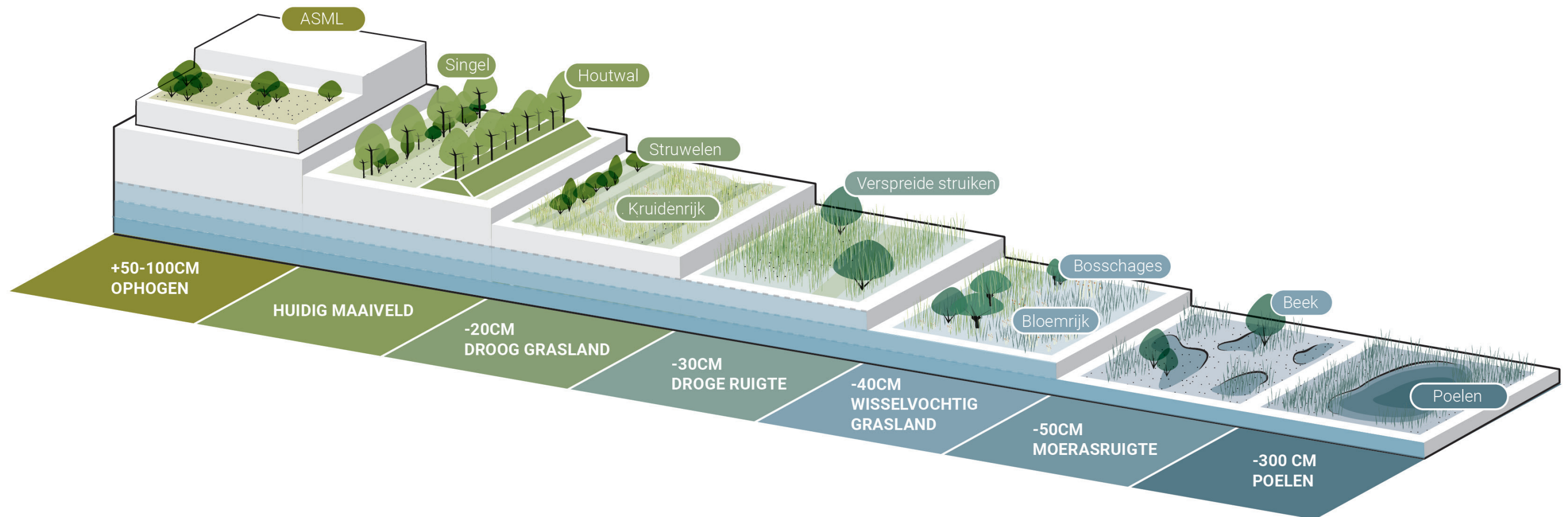
Voorbeelduitwerking, zoekgebieden voor verbreding/versmalling zijn indicatief weergegeven

03 Ekkersrijt: Landschappelijke ruggengraat van de campus

Ekkersrijt als Hartlijn van de Campus
Gradienten in Beekzone <-> Campus

VERSCHEIDENHEID IN ECOLOGISCHE CONDITIES

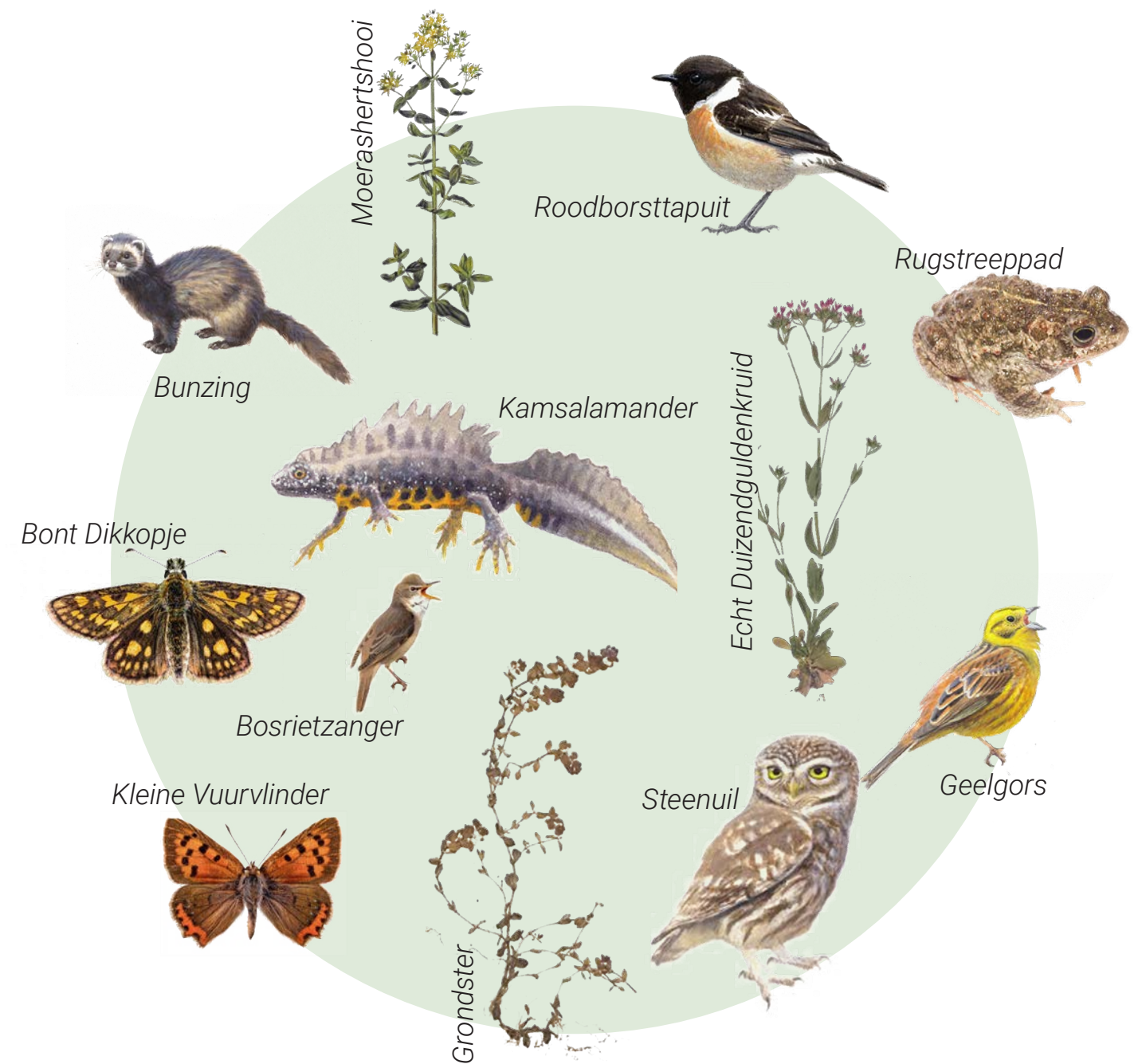
- Afgraven tot verschillende dieptes zorgt binnen het gehele gebied voor afwijkende ecologische condities
- Iedere conditie leidt tot ander habitat ten behoeve van gidssoorten
- Poelen niet in contact met overig open water, elke 300-400m opnemen, ca. 500-600m² groot

03 Ekkersrijt: Landschappelijke ruggengraat van de campus

1. Kamsalamander
Habitat: visvrije poelen. Ruigte, struweel, bosjes
2. Bunzing
Habitat: aaneensluitende begroeiing langs waterlopen, hagen, singels en bosjes
3. Bont dikkopje
Habitat: Heide en bosrand, overgang tussen vochtige bossen en grasland. Waterige omgeving, langs sloten, zon en beschutting door bomen of struiken. Bloemrijk gras.
4. Kleine vuurvliender
Habitat: Open en droge graslanden, heidevelden
5. Roodborsttapuit
Habitat: Gevarieerd gebied met struwelen en riet
6. Geelgors
Habitat: Halfopen akkerbouwlandschap, greppels, houtwallen, hagen, bosschages, ruigte, grasland en bosrand
7. Bosrietzanger
Habitat: Gevarieerd gebied met struwelen en riet
8. Steenuil
Habitat: kleinschalig agrarisch landschap, houtwallen, heggen, verhogingen
9. Grondster
Habitat: Open, zonnig, vochtige plekken. Voedselarme zandgrond. Pionier. Wegbermen, heideterrein, drooggevalle greppels, poelen.
10. Echte duizendguldenkruid
Habitat: langs sloten, bosranden, bermen op zand- en leemgrond. Zon, vochtig, voedselarm grasland.
11. Moersrashertshooi
Habitat: Vochtige heidegrond, langs poelen en beken. Open, natte voedselarme zandgronden. Periodiek droogvallende oevers.
12. Rugstreeppad
Habitat: Open, zonnig, weinig vegetatie, losse zanderige bodems. Ondiep, tijdelijk water. Stenen of hout als schuilplaats.

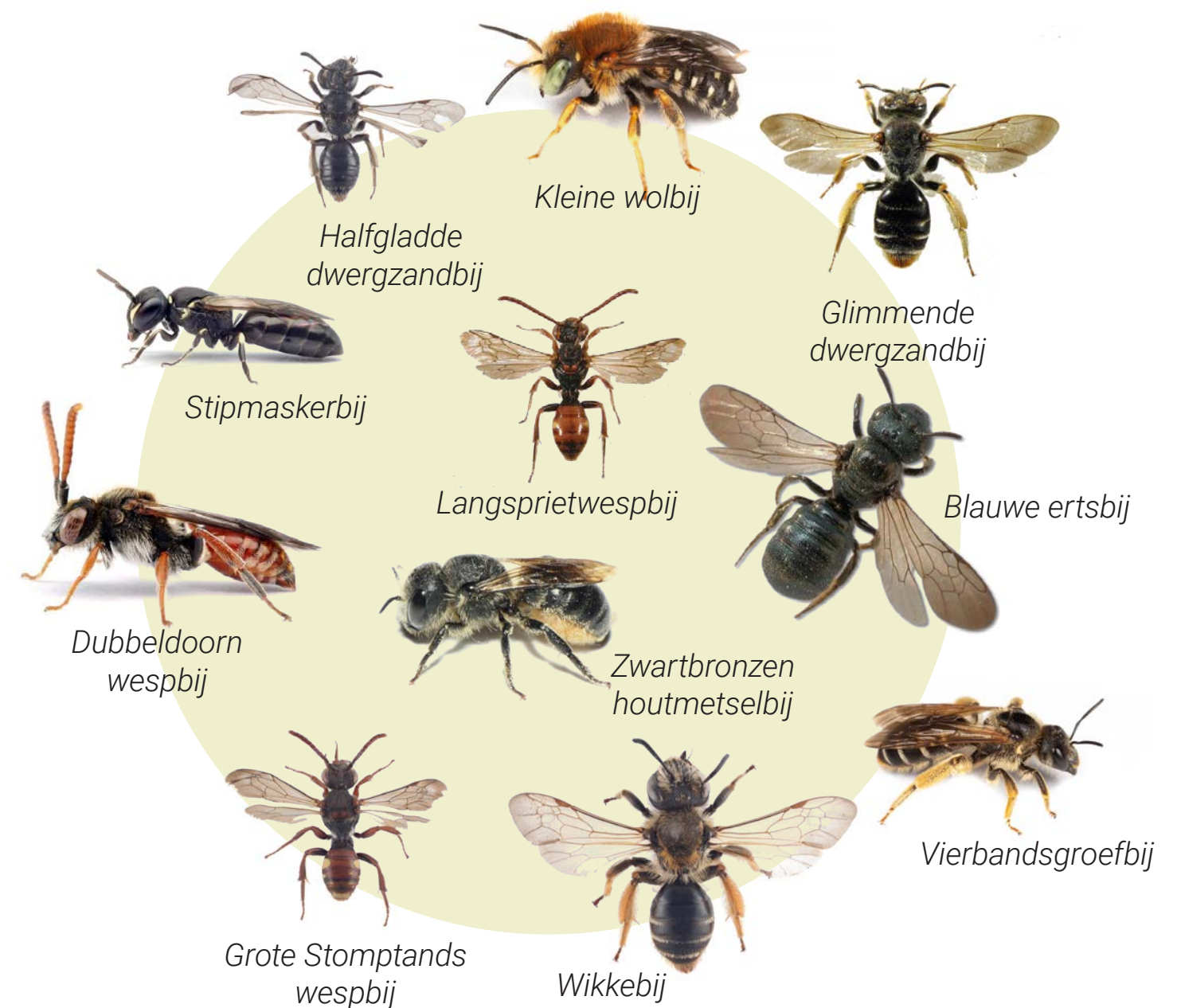
Van gidssoorten naar habitats Gidssoorten EVZ Ekkersrijt

03 Ekkersrijt: Landschappelijke ruggengraat van de campus

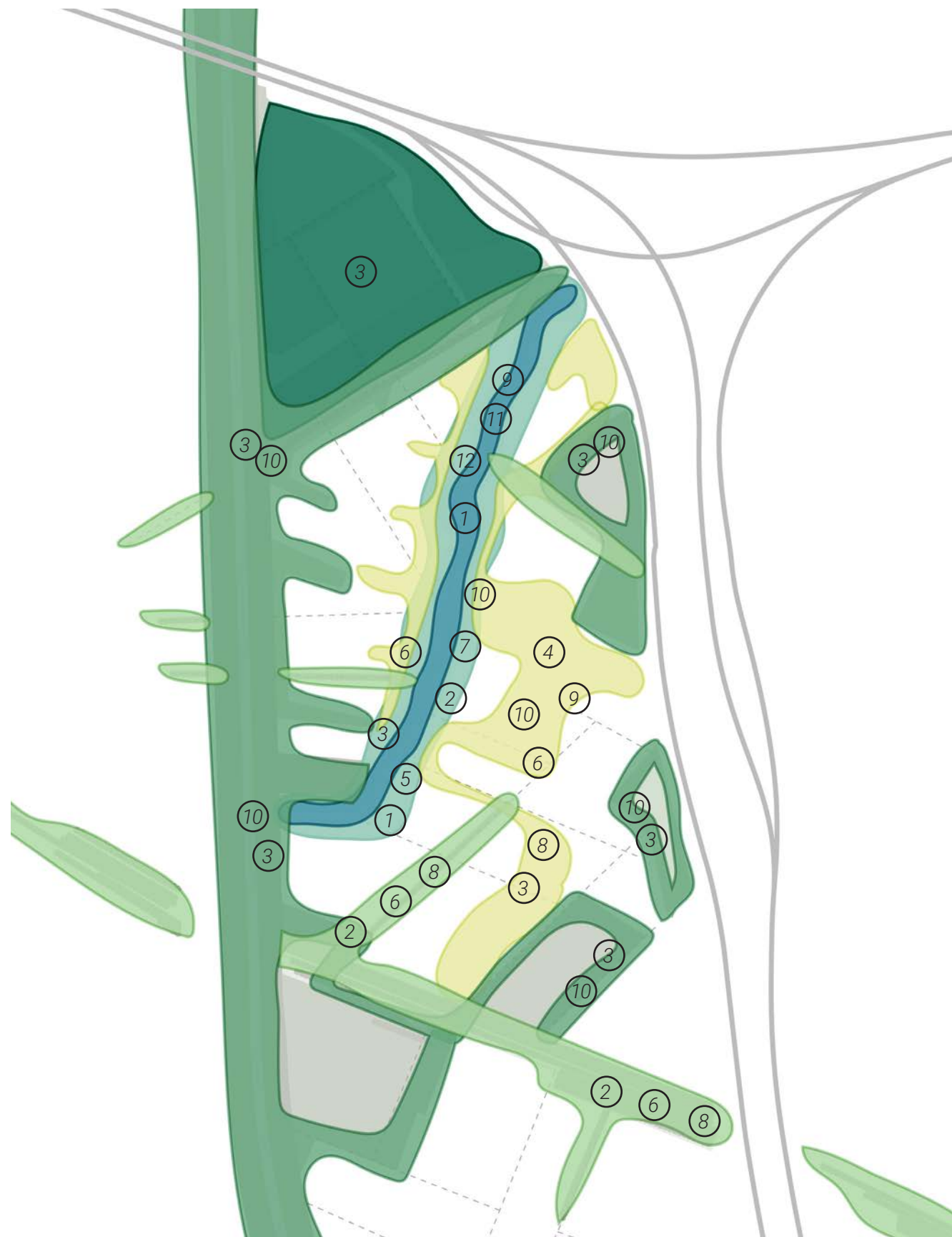
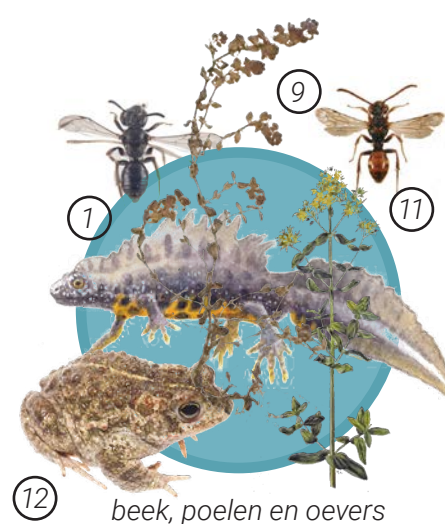
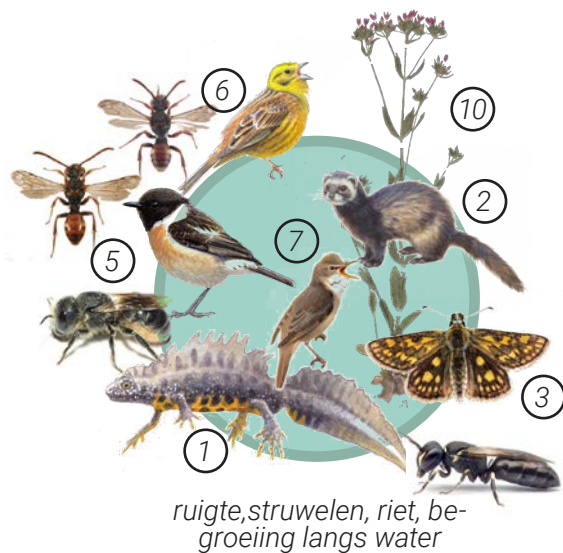
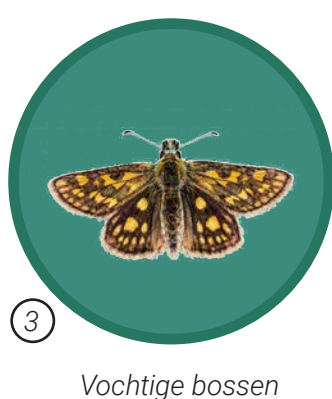
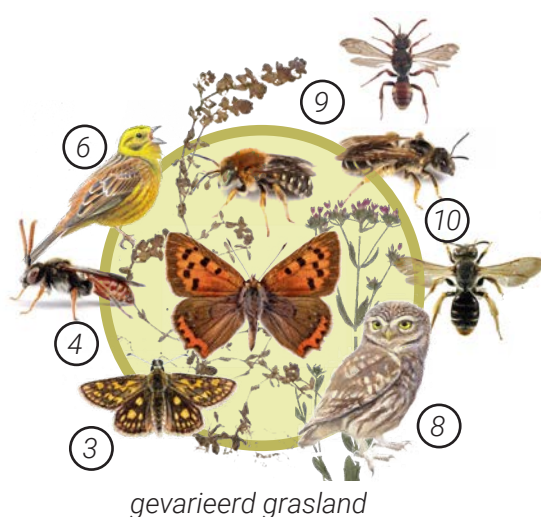
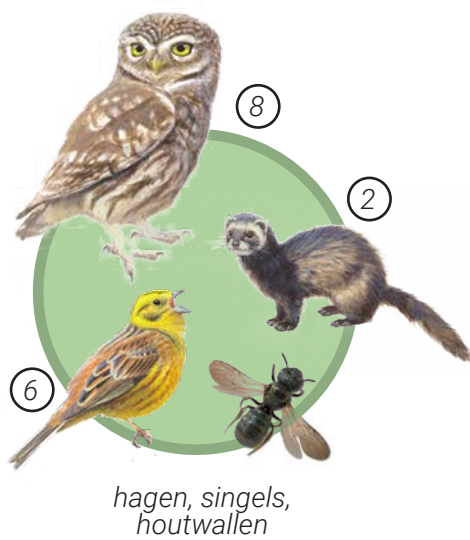
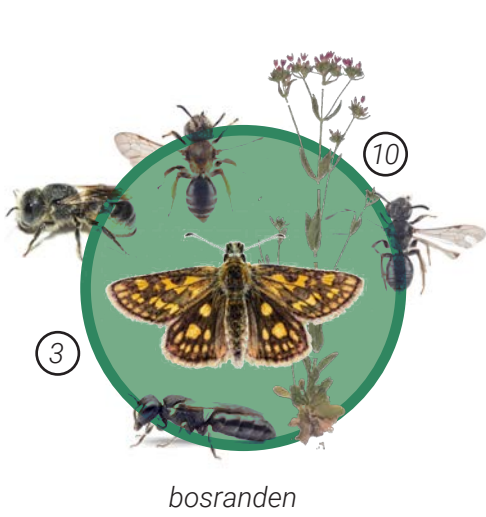
1. Wikkebij
Habitat: Droge warme graslanden en dijken, bosranden
2. Glimmende Dwergzandbij
Habitat: kalkgraslanden, warme schraallanden
3. Halfgladde Dwergzandbij
Habitat: Bosranden, ruderales vegetaties, rivier uiterwaarden
4. Kleine wolbij
Habitat: Bloemrijke grzaige schraallanden
5. Blauwe Ertsbij
Habitat: Bramenstruiken, bosjes en houtwallen, bermen
6. Vierbandsgroefbij
Habitat: Kalkgraslanden, droge graslanden, parken, bermen
7. Stipmaskerbij
Habitat: Zonnige bosranden, bloemrijke ruigte, warmte
8. Langsprietwespbij
Habitat: Spoorwegbermen, uiterwaarden, steile bermen, ruigten, holle wegen
9. Dubbeldoornwespbij
Habitat: Droog schraalland
10. Grote Stomptandswespbij
Ruigte, bloemrijk grasland, overgang naar schraalgrasland
11. Zwartbronzen houtmetselbij
Bloemrijke graslanden, bosranden, ruigte in stedelijk gebied

Van gidssoorten naar habitats Gebiedseigenen bijen

Ekkersrijt: Landschappelijke ruggengraat van de campus

Van habitats naar inrichtingsprincipes binnen het landschappelijk raamwerk

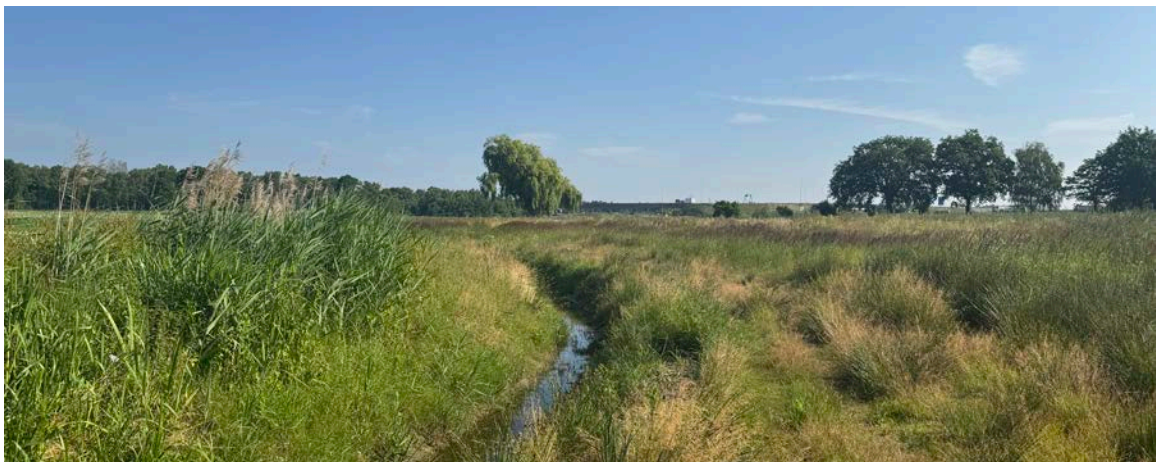
Voorbeelduitwerking, zoekgebieden voor gidssoorten zijn indicatief weergegeven

Ekkersrijt: Landschappelijke ruggengraat van de campus

Grens tussen EVZ en campus ‘vervaagd’
Natuurlijk landschap van gevel tot gevel
EVZ is hier onderdeel van

ONTWERPEN ALS GEHEEL

RUIGTE

POELEN

LUNCHWANDELINGEN
DOOR HET LANDSCHAP

BEIDE ZIJDEN CAMPUSPAD ECOLOGISCH INTERESSANT

04

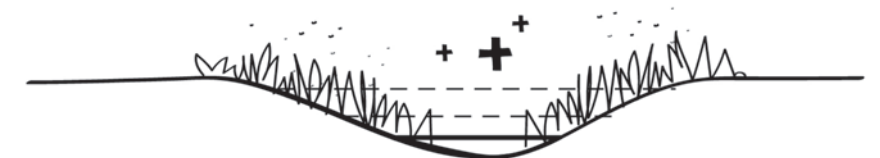
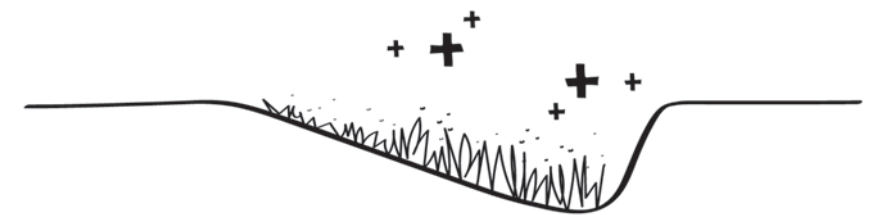
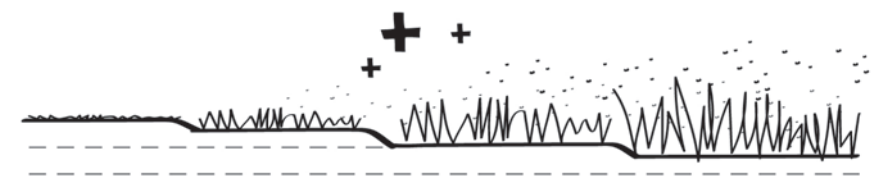
ECOLOGIE, RUIMTE EN MENS VERBONDEN OP DE CAMPUS

De toekomstige ontwikkeling van de ASML-campus op Brainport Industries Campus (BIC) biedt een unieke kans om technologische innovatie hand in hand te laten gaan met ecologische versterking. In deze visie staat een natuurinclusieve benadering centraal, waarin gebouwen, bruggen en andere infrastructuur niet als obstakels maar als kansen voor natuurontwikkeling worden beschouwd. Door natuurinclusieve principes integraal te verweven in het ontwerp van gebouwen, bruggen, paden etc. ontstaat een campus die niet alleen duurzaam functioneert, maar ook actief bijdraagt aan biodiversiteit, klimaatadaptatie en welzijn.

Gebouwde voorzieningen worden waar mogelijk ontworpen als ecologische dragers. Dak- en gevelgroen worden niet als toevoeging, maar als essentieel onderdeel van het ontwerp beschouwd. Groene daktuinen fungeren als leefgebieden voor insecten, vogels en kleine zoogdieren, terwijl ze tegelijkertijd zorgen voor waterberging, verkoeling en een aange-

naam microklimaat. Daarnaast worden nestelvoorzieningen voor fauna als vogels, vleermuizen en insecten geïntegreerd in de architectuur.

Ook (lucht)bruggen en looproutes worden benaderd als verbindende structuren voor zowel mens als dier. Groene overspanningen en faunapassages zorgen voor continuïteit van biotopen en voorkomen versnippering van leefgebieden. Watergangen en oevers worden zo continu mogelijk ingericht met flauwe taluds, moeraszones en beplanting die aantrekkelijk is voor insecten en vogels en geschikt is voor beheer. Deze natuurinclusieve aanpak draagt bij aan een campus die meer is dan een verzameling gebouwen: het wordt een levend ecosysteem dat onderdeel is van het grotere regionale landschap. Werknemers, bezoekers en omwonenden profiteren van een groene en gezonde werkomgeving, terwijl flora en fauna ruimte krijgen om zich te vestigen en te ontwikkelen.

**“EEN LEVEND ECOSYSTEEM DAT
ONDERDEEL IS VAN HET GROTERE
REGIONALE LANDSCHAP”**

04 Ecologie, ruimte en mens verbonden op de campus

Natuurinclusieve campus

DAKEN

WEGEN

GEBOUWEN

BRUGGEN

MUURTJES

05

EEN GESCHEIDEN EN ADAPTIEF WATERSYSTEEM

De ASML Campus vormt een onderdeel van een bredere regionale wateropgave van de Ekkersrijt. Binnen de ecologische zone (EVZ) is een waterbuffering voorzien welke ook actief bijdraagt aan de ecologische kwaliteit van de regio. Centraal hierin staat een gescheiden hemelwatersysteem tussen de EVZ en de campus van ASML. Deze scheiding van systemen voorkomt dat vervuiling van het watersysteem van de EVZ optreedt en dat het regionale systeem wordt belast met de wateropgave voortkomend vanuit de ASML-ontwikkeling.

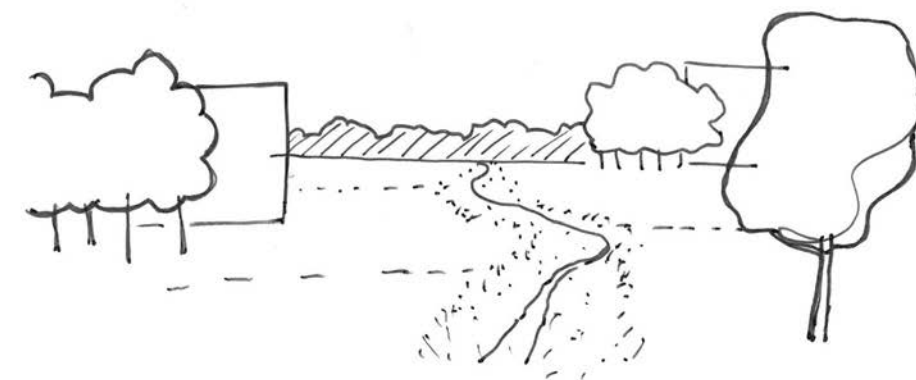
EVZ Ekkersrijt

De regionale opgave binnen EVZ Ekkersrijt wordt verder beschreven in het document 'Oppervlaktewatermodellering' door Haskoning.

ASML-campus

De inrichting van het watersysteem op het eigen ASML-terrein benut de bestaande topografie optimaal. In het hogere zuidelijke deel van de campus wordt regenwater opgevangen en vastgehouden via een gelaagde reeks van voorzieningen: groene retentiedaken, infiltrerende wadi's en zorgvuldig aangelegde laagtes in het campuslandschap fungeren als eerste opvang. Dit water stroomt vervolgens ver-

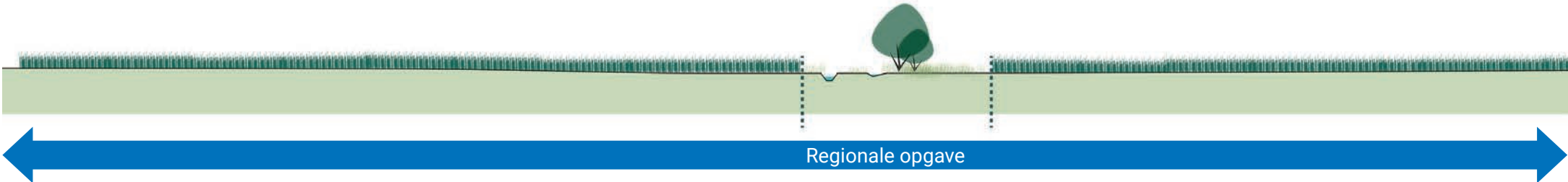
traagd af naar lageregelegen zones in het noorden, waar een zoekgebied ligt voor een meer robuuste opvangstructuur. Met een buffercapaciteit op gebouw en in het landschap van 75 mm per vierkante meter per etmaal kan het systeem ook bij langdurige of intense neerslag de watermassa adequaat verwerken. Tegelijk blijven de ASML-gebouwen gevrijwaard van wateroverlast, doordat de gebouwen hoger liggen (bouwpeil 19m+NAP) dan het campuslandschap. Dit is zelfs mogelijk bij een korte periode van zeer extreme neerslag, waarbij zelfs bij een bui van 167mm (herhalingstijd eens per 1000 jaar) mogelijk is. In deze extreme situatie blijft er een kleine laag water op het landschap sataan, maar staan de gebouwen hoog genoeg om schade te voorkomen, daarnaast wordt de regionale berging, zelfs in deze situatie ontzien.

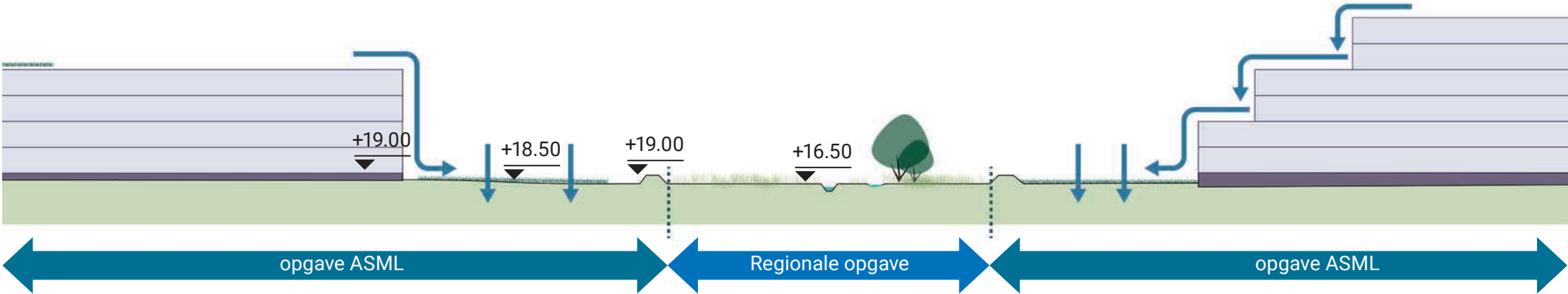
**“WATERBERGING EN ECOLOGIE
GAAN HAND IN HAND”**

Een gescheiden en adaptief watersysteem

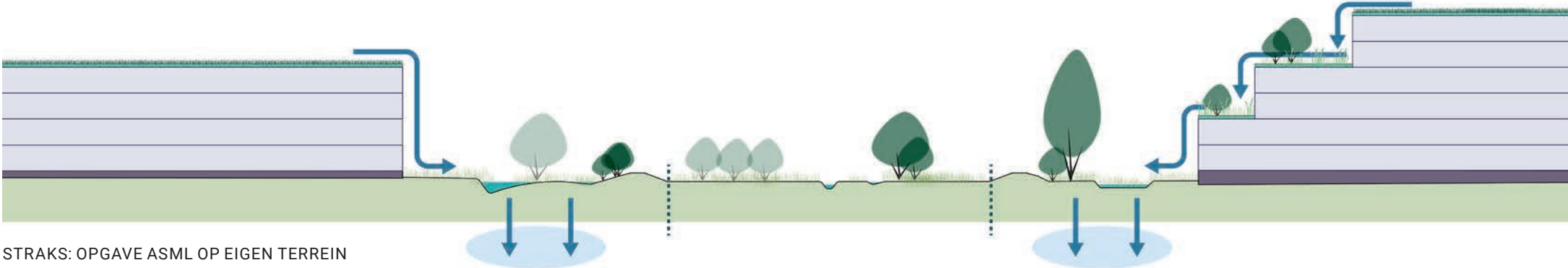
Klimaatadaptief watersysteem Scheiden regionale en lokale opgave

HUDIGE SITUATIE: REGIONALE OPGAVE OVER GEHELE TERREIN

OPGAVE: REGIONALE OPGAVE BINNEN EVZ (50+10M)

05 Een gescheiden en adaptief watersysteem

Kansenkaart Klimaatadaptief watersysteem

GEBOUWEN

GROEN ENERGIEDAK

Waar mogelijk hebben gebouwen groene retentiedaken, in combinatie met PV-panelen kan dit zelfs extra rendement leveren.

GROENE DAKTUIN

Waar mogelijk hebben nieuwe gebouwen groene retentiedaken, in combinatie met tuinen en terrassen kan dit dienen als collectieve buitenruimtes voor bewoners.

GROENE GEVEL - LOKAAL AFKOPPELEN HEMELWATER

Irrigatie van de tuinen kan via een waterbuffer of collectieve regenton.

ONDERGRONDSE WATERBUFFER

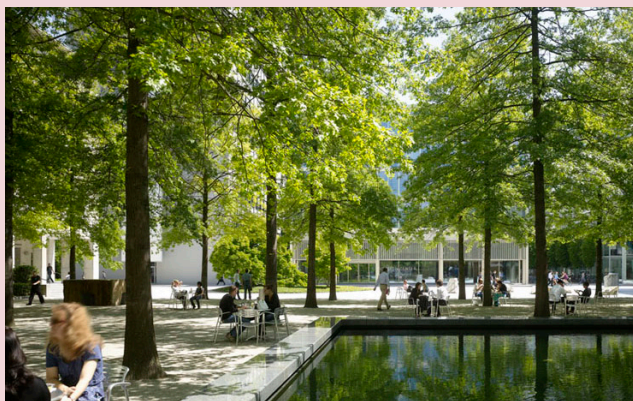
Onder bv. parkeergarage wordt, waar mogelijk, water gebufferd in ondergrondse bufferkelders.

WEGEN, PADEN EN PLEINEN

WATERPLEIN

Bufferen hemelwater en leveren een bijdrage aan verkoeling rondom ontmoetingsplekken

INFILTRATIEKRATTEN CAMPUSPLEIN/INFRASTRUCTUUR

Daar waar de ruimte bovengronds beperkt is wordt het hemelwater ondergronds in infiltratiekratten verzameld.

WATERDOORLATENDE VERHARDING

In de straten wordt zo mogelijk hemelwater in bodem geïnfiltreerd door (delen) waterdoorlatende verharding.

WATERBERGENDE GROENSTROOK

Langs paden en pleinen wordt hemelwater gebufferd in klimaatstroken en 'rainwatergardens'.

CAMPUSLANDSCHAP

WADI IN CAMPUS LANDSCHAP

Verdiepte waterdoorlatende verlagingen, waar hemelwater in verzameld en getransporteerd kan naar de waterberging.

INFILTRATIEVELDEN

Waterdoorlatende verlagingen, waar hemelwater in verzamelt en in de bodem kan wegzakken.

RELIËF OP DE CAMPUS

Een reliëfrijk landschap biedt ruimte voor water en stimuleert ontmoeting.

RETENTIEPLAS

Moerasruigte aan de A2 heeft als doel om tijdens en na een grote regenbui het hemelwater langer op te vangen.

06

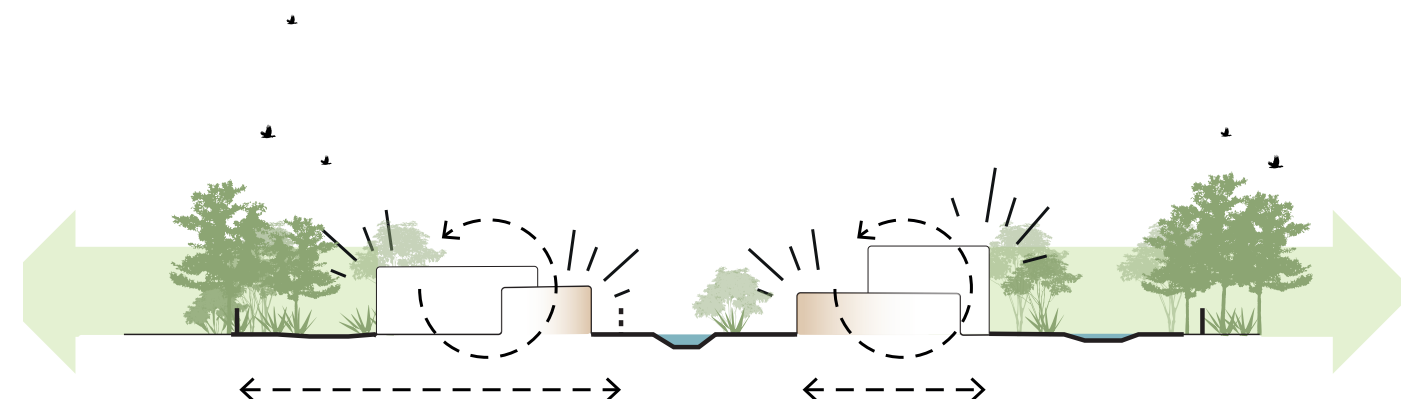
VEILIGHEID ALS INTEGRALE ONTWERPOPGAVE

De beveiligingsmaatregelen op de campus van ASML zijn geen toevoegingen achteraf, maar vormen een wezenlijk onderdeel van het ruimtelijk ontwerp. Ze dragen bij aan een veerkrachtige, toekomstbestendige werkomgeving waarin technologische innovatie kan floreren zonder aan veiligheid in te boeten. Door beveiliging niet te benaderen als restrictie, maar als ontwerpkan, ontstaat een campus die zowel gastvrij als beschermd is: een ruimte waar vorm en functie elkaar vinden in een landschap van veiligheid.

Daarom is het essentieel om de beoogde beveiligingsdoelen al in een vroeg stadium te integreren in het ontwerpproces. Dit betekent dat dreigingen niet pas op gebouwniveau worden geadresseerd, maar al vanaf de randen van het landschap. Afstand blijkt vaak een fundamenteel principe: elke extra meter tussen een potentiële dreiging en een kwetsbaar gebouw kan het verschil maken. Hoe verder een explosief van een gevel verwijderd is, hoe kleiner de

impact. Hoe langzamer een voertuig een terrein kan betreden, hoe groter de reactietijd voor interventie. En hoe moeilijker het is om per auto door te dringen, hoe veiliger de voetganger en de werknemer zich uiteindelijk kunnen voelen.

Door slimme landschappelijke ingrepen kan de buitenruimte bijdragen aan een subtiel maar doeltreffende beveiliging. Denk aan verhogingen in het maaiveld die de zichtlijnen verstoren, vegetatie die de snelheid van voertuigen afremt, of strategisch geplaatste waterpartijen en meanderende paden die een directe route naar het hart van de campus onmogelijk maken. Een 'landschappelijke barrière', bijvoorbeeld in de vorm van een heuvelrug of een verhoogd plantvak, functioneert niet alleen als fysieke buffer, maar ook als esthetisch (zit)element dat de campuskwaliteit versterkt.

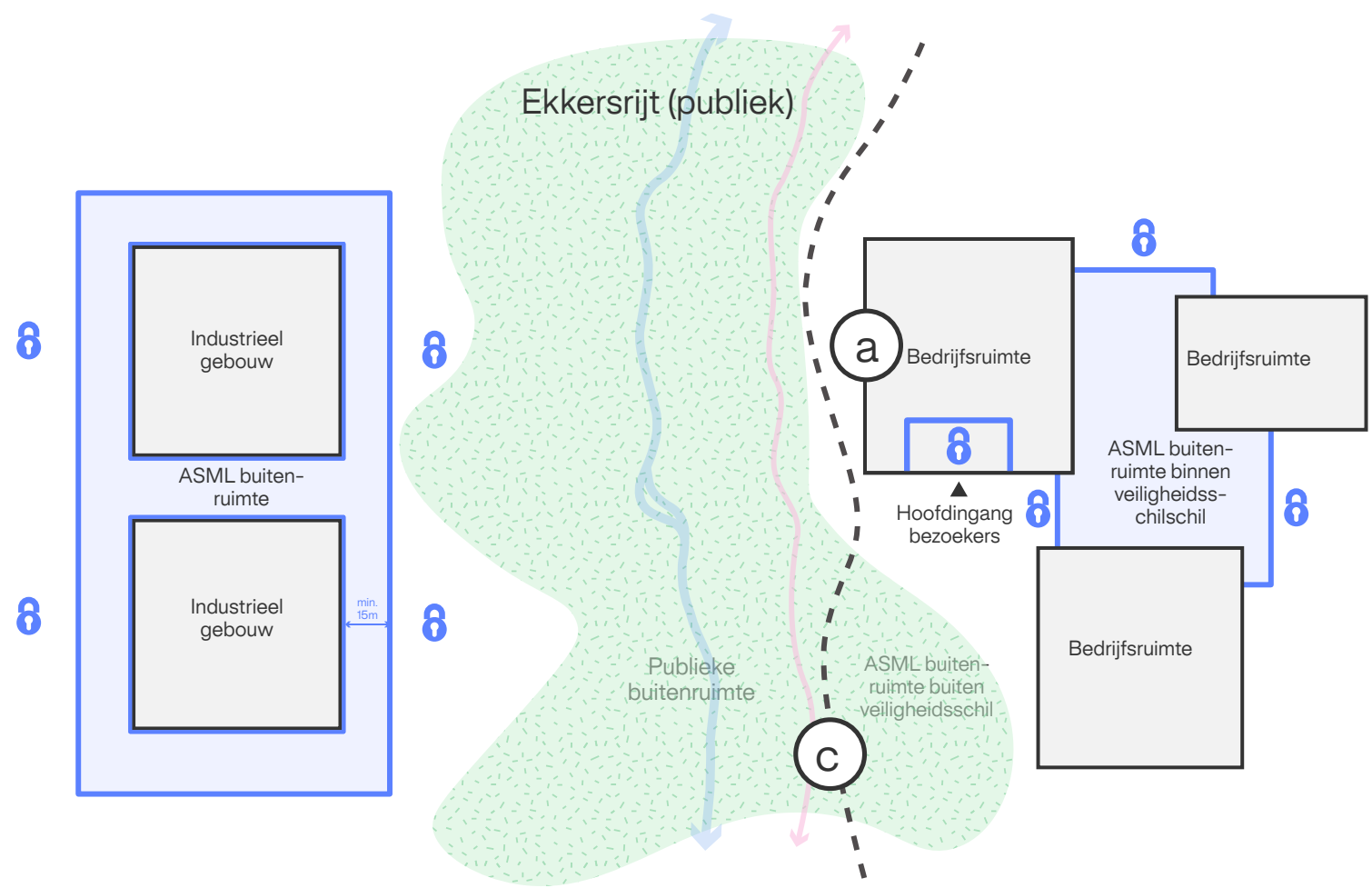

**“BEVEILIGING IS GEEN TOEVOEGING,
MAAR EEN INTEGRAAL ONDERDEEL
VAN HET CAMPUS LANDSCHAP”**

06

Veiligheid als integrale ontwerpopgave

Open en gastvrij

Productiegebied

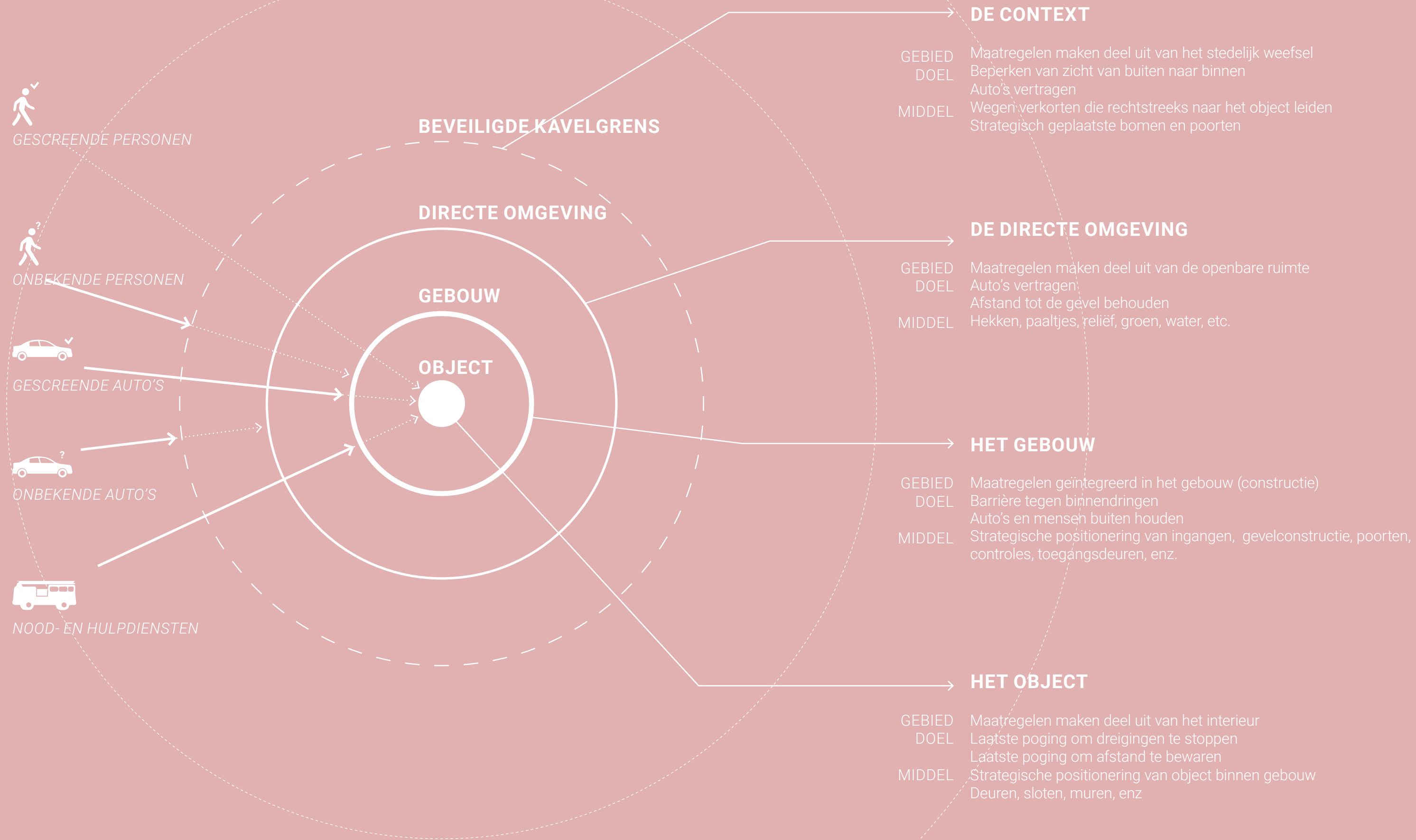
Veiligheidsschil op minimaal 15m afstand van de productiegebied, buiten Ekkersrijt gebied.

(Kantoor)bedrijfsruimte

- a Te alle tijden: de gebouwgevel is de beveiligde schil.
- b Optioneel: middels hekken het creëren van beveiligde buitenruimte voor ASML medewerkers.
- c Optioneel: afscheiding op of nabij eigendomsgrens als de situatie daarom vraagt. Deze schil wordt verspringend/organisch verlopend en onder landschappelijke architectuur vormgegeven.

Veiligheid als integrale ontwerpopgave

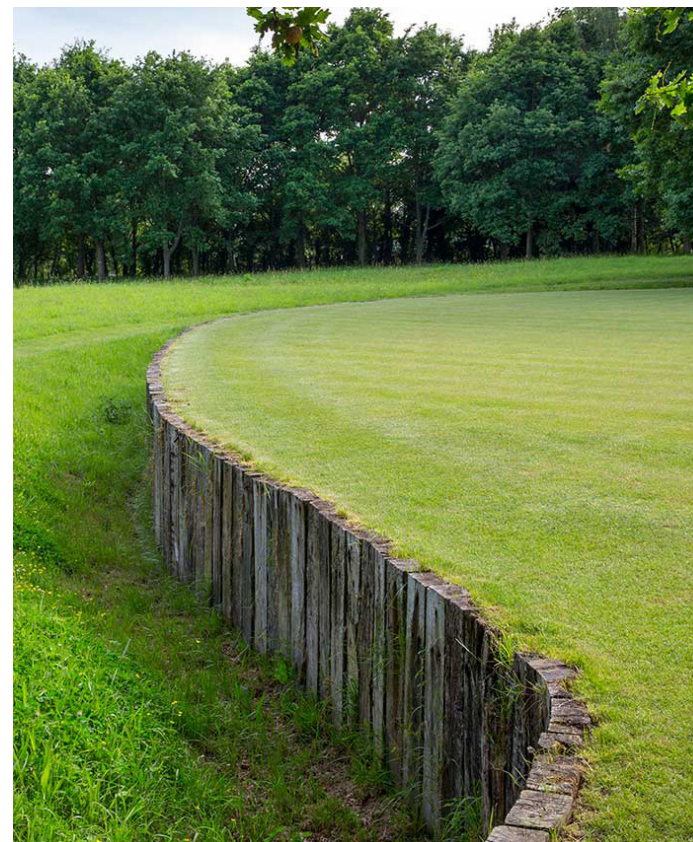
'Security by design'

06

Veiligheid als integrale ontwerpopgave

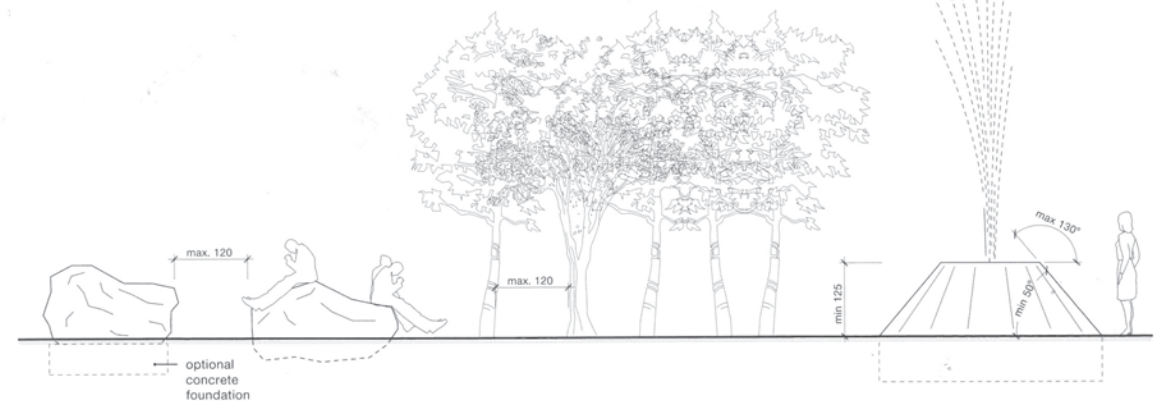
Gevoel van welkom en veiligheid gaan hand in hand
O.a. integratie van veiligheidsmaatregelen in groen

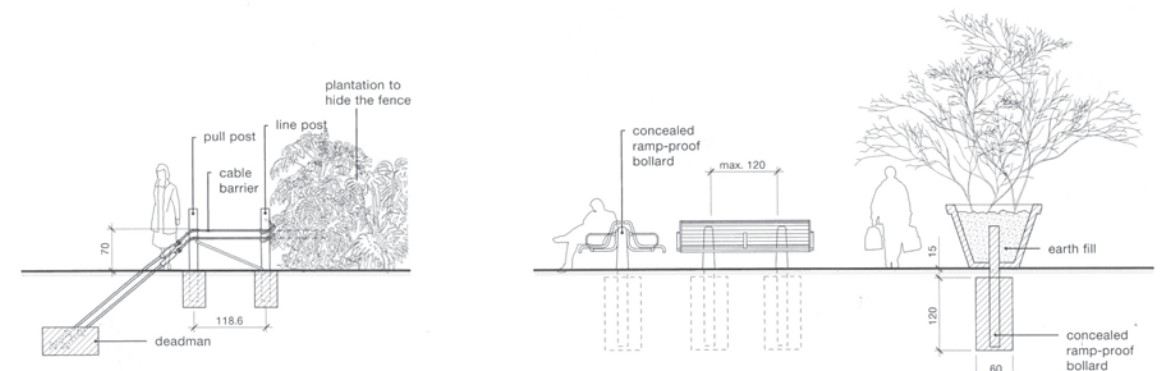
06 Veiligheid als integrale ontwerpopgave

Veiligheid als ontwerpopgave 'Security by design'

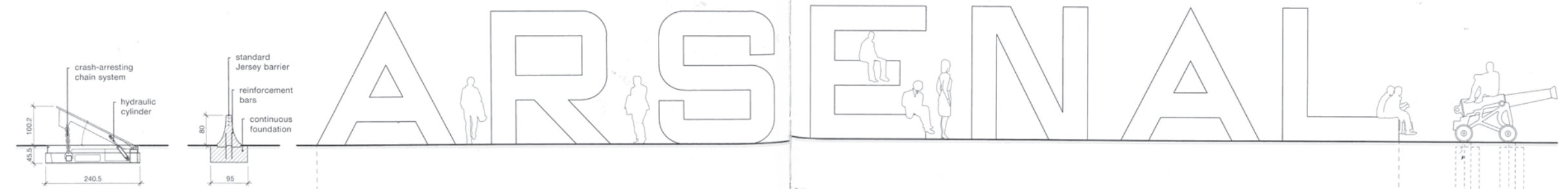
Defensive City

- 5 Rocks. Rocks are a landscape design element; they may serve as seating but also as engineered barriers.
- 6 Trees. Forest or densely packed trees form a natural barrier. Gaps between trees may require additional measures. The use of individual trees is not generally recommended.
- 7 Features with sloped pedestal. For elements with a sloped base, specific heights and angles need to be taken into account so that the measure can be effective.

- 9 Fences. Cable restraints that stop the vehicle are hidden among vegetation. The cable is held in place by bollards and is anchored to the ground by a "deadman."
- 10 Hidden bollards (in planters and street furniture). Crash-rated bollards can be concealed between benches and in planters to minimize visual obstruction, save space, and secure the terrain.
- 11 Planter barrier. Engineered planters have below-grade reinforcements and become fixed elements of the design. Planters located on the surface rely on friction to stop or delay a vehicle.

- 12 Bollard. Cylindrical vehicle barrier made of steel or concrete. Bollards prevent vehicles from passing, but allow the entrance of pedestrians and bicycles. A bollard system connects all bollards underground with one continuous beam.
- 13 Stairs and retention walls. Stairs and walls are effective measures that can be incorporated in the design. Sufficient heights and angles have to be taken into account.
- 14 Wedge barrier. The barrier ramp is flush with the roadway and does not obstruct pedestrian or vehicular traffic when not active. The system can rise in less than two seconds.
- 15 Jersey barrier. A Jersey barrier or Jersey wall is a modular concrete barrier that separates lanes of traffic. When used as a permanent measure, the Jersey wall is reinforced by a concrete foundation.
- 16 Advertisement. In the case of the Emirates Stadium in London, the name of the Arsenal soccer club functions as a massive shield at a critical access point. The letters can allegedly stop a seven-ton truck.
- 17 Icons and art in public space. For example, cannons, which feature in the Arsenal soccer club's insignia, are used as disguised "tank traps" to stop car bombers.

afbeelding uit:
Atlas of terror

07

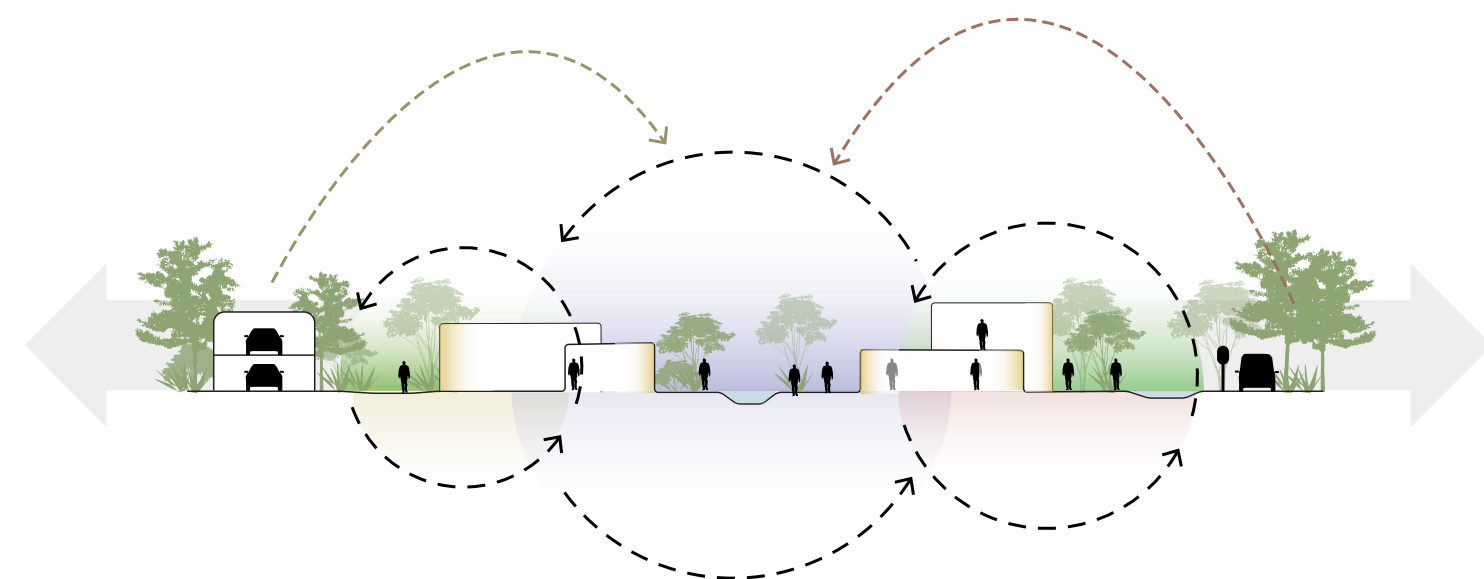
EEN BELOOPBARE CAMPUS

Door haar geïsoleerde ligging, ingeklemd tussen grootschalige infrastructuur, is de campus vandaag de dag vooral goed bereikbaar met de auto en via hoogwaardige openbaarvervoersverbindingen. In de campusontwikkeling verschuift het accent van bereikbaarheid naar beleving: door mobiliteit zoveel mogelijk aan de randen van het gebied op te vangen, ontstaat in het hart van de campus een veilige, rustige en aangename ruimte die is ingericht op de voetganger. De ruimtelijke inrichting ondersteunt een logische mobiliteitshiërarchie waarin het gebruik van het openbaar vervoer actief wordt gestimuleerd boven het autogebruik, fietsen de voorkeur krijgt boven OV-gebruik, en het wandelen wordt verkozen boven fietsen. Deze bereikbaarheid vormt een solide basis voor een strategische verschuiving: wie de campus bereikt, wordt automatisch voetganger.

Cruciaal in deze ontwikkeling is de kwaliteit van routing over de campus. De overgang van parkeren of halteren naar de werkplek wordt niet gezien als een

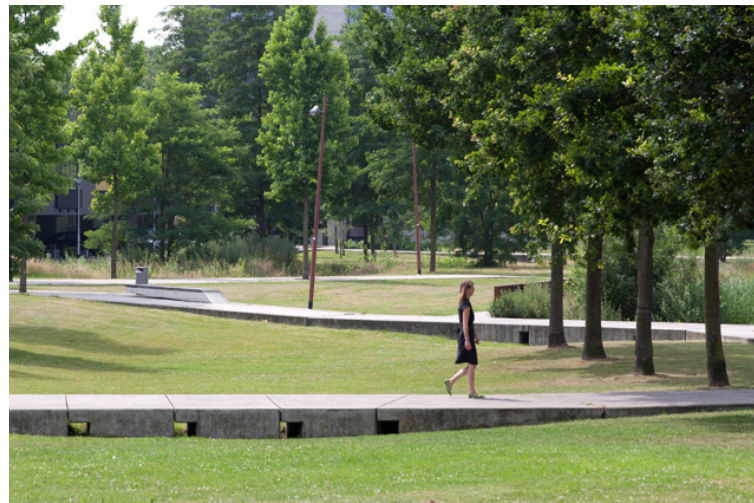
onderbreking, maar als een integraal onderdeel van de beleving van de campus. De routing is logisch opgebouwd, intuïtief en aangenaam. Dit wordt ondersteund door een zorgvuldig vormgegeven landschappelijke inscenering, die uitnodigt tot lopen en bijdraagt aan oriëntatie en comfort. Slimme en naadloze wayfinding sluit hierop aan: Landschap, gebouwen en ontwerp werken samen om elke stap vanzelfsprekend te maken.

Fietsparkeervoorzieningen zijn meer als functionele stallingen, maar worden op logische plekken in het campuslandschap gepositioneerd. Door deze voorzieningen te combineren met kleinschalige functies zoals koffiepunten, post- of pakketservices en ontmoetingsplekken, ontstaan nieuwe sociale hubs die de campus activeren en een aanvulling zijn op de dagelijkse routine.

**“EEN GOED VERBONDEN COLLECTIEVE
STRUCTUUR STIMULEERT ONTMOETING,
KRUISBESTUIVING EN GEMEENSCHAPSZIN”**

07 Een beloopbare campus

Campuspad als serie van ontmoetingsplekken en landschapsbeleving

Voorbeelduitwerking, kaartbeeld indicatief

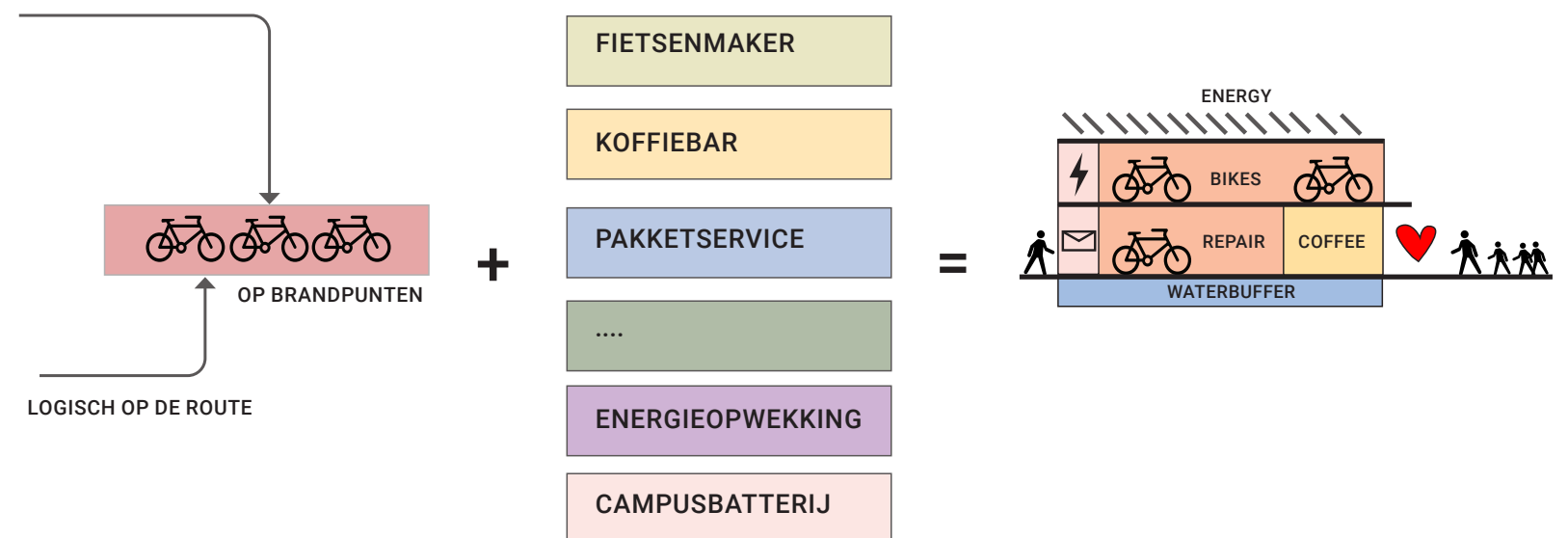
07 Een beloopbare campus

Fietsparkeervoorzieningen kunnen plekken worden voor interactie: iedereen wordt voetganger. De fietsenstallingen zijn comfortabel en liggen op strategische plekken waar veel mensen samenkomen. Tegelijkertijd kunnen deze voorzieningen uitgroeien tot sociale hubs, door er functies aan toe te voegen. Denk aan een fietsenmaker, een pakket-service of een coffee & bikes, maar ook slimme combinaties met waterberging, energiewinning en ecologie behoren tot de kansen.

Campus TU Delft, Karres en Brands en Van Eij Architectuur

Fietsparkeren kunnen mogelijk functioneren als sociale hubs en touchpoints

08

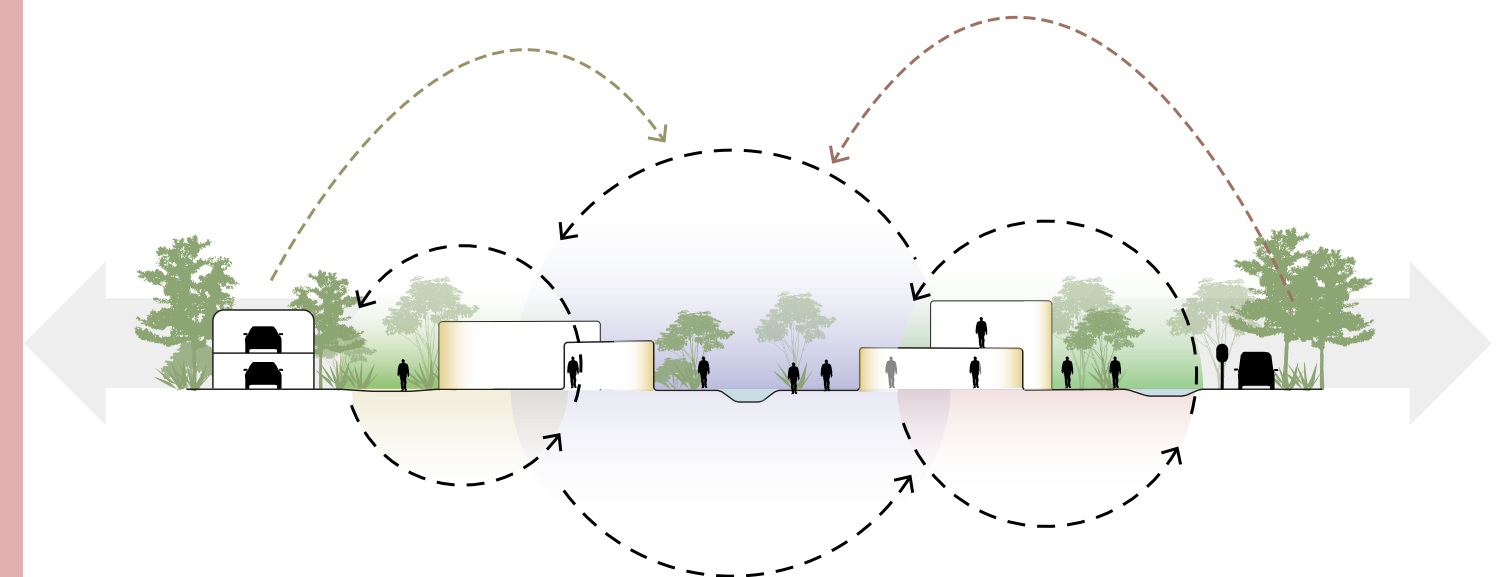
STIMULEREN VAN ONTMOETING EN KRUISBESTUIVING

Op de ASML-campus komt ontmoeting niet toevallig tot stand, maar wordt deze bewust gefaciliteerd door de ruimtelijke structuur. In het bijzonder speelt de buitenruimte hierin een sleutelrol. Gebaseerd op de uitgangspunten uit het Kwaliteitsboek BIC Campus, speelt de fysieke campusinrichting, met het campuspad als levensader, een cruciale rol bij het stimuleren van ontmoeting en kruisbestuiving tussen medewerkers. Het campuspad verbindt atria, werkruimtes, voorzieningen en groenroutes, en vormt daarmee de ruggengraat van een interactief ecosysteem. Langs deze route ontstaan natuurlijke touchpoints die spontane interacties faciliteren, juist buiten de formele context van de werkvloer. Dat creëert kansen voor informele uitwisseling: van technische inzichten, creatieve oplossingen, of een simpel 'hoe gaat het?'—contactmomenten die anders onbewaakt blijven. De buitenruimte is niet slechts een verbinding tussen gebouwen, maar vormt een levendig integraal toegankelijk interactielandschap waarin 'Brains' en 'Hands' elkaar spontaan kruisen.

Uiteindelijk ondersteunt deze integrale aanpak – campuspad, employee-services, touchpoints, ruimtelijk ontwerp én cultuur – de ASMLcommunity optimaal. Het Campuslandschap biedt ruimte voor het maken van plekken zowel ontmoeting als afzonde-

ring, waardoor een gebalanceerd interactiemilieu ontstaat waarin duurzame samenwerking op natuurlijke wijze groeit. Deze plekken vervullen een meer-voudige functie: ze ondersteunen niet alleen de dagelijkse routines, maar stimuleren ook de uitwisseling tussen verschillende disciplines. Faciliteiten zoals Eat & Meet-plekken, outdoor plaza's, cafés en businesscenters trekken van nature levendigheid aan en bevorderen informele interactie. Tegelijkertijd groeit de behoefte aan sportieve en ontspannende voorzieningen in de buitenruimte, waar natuurbeleving en herstel een evenwichtige tegenhanger vormen van het dynamische werkritme.

Niet alleen de functie, ook de vorm telt. Inrichting van de campus beoogt een afwisseling tussen levendige plekken vol reuring en rustige hoekjes waarin concentratie en reflectie mogelijk zijn. Denk aan open atria met zicht op het landschap; deelwerkplekken in de buitenruimte die 's ochtends druk zijn maar waar je tegen het eind van de dag ook in alle rust kunt gebruiken; of groene dakterassen waar men informeel kan sparren of juist in alle stilte kan doorwerken. Door die wisselwerking ontstaat een interactiemilieu waar medewerkers bewust hun plek kiezen afhankelijk van de behoefte: denken, delen of doorhakelen.

**“EEN GOED VERBONDEN COLLECTIEVE
STRUCTUUR STIMULEERT ONTMOETING,
KRUISBESTUIVING EN GEMEENSCHAPSZIN”**

08 Stimuleren van ontmoeting en kruisbestuiving

Landschapspark Bulkenaar, Karres en Brands

Nature Park East Park Cluj-Napoca, Karres en Brands

Campuspad en touchpoints in basis binnen 10m zone (aansluitend aan EVZ). Waar dat vanuit gebruik en gebouwd programma mogelijk is, op ASML-terrein

Voorbeelduitwerking, kaartbeeld indicatief
ASML onderzoekt of én wanneer campuspad over eigen terrein kan lopen. In de basis ligt campuspad binnen EVZ (50+10m)

08

Stimuleren van ontmoeting en kruisbestuiving

SOCIAL SPACE

Touchpoints, Collectiviteit en employee services Interactie en afzondering

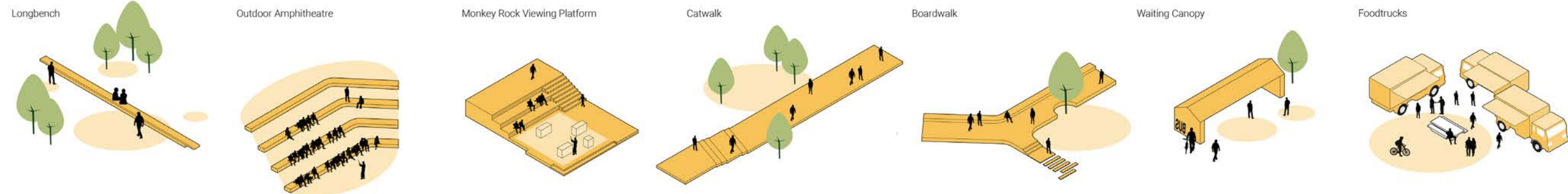
QUIET SPACE

+

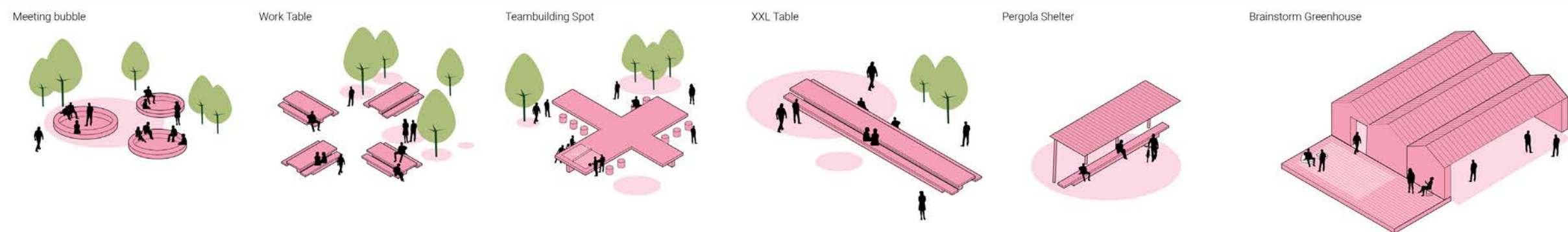
Stimuleren van ontmoeting en kruisbestuiving

Touchpoints, Collectiviteit en employee services Interactie en afzondering

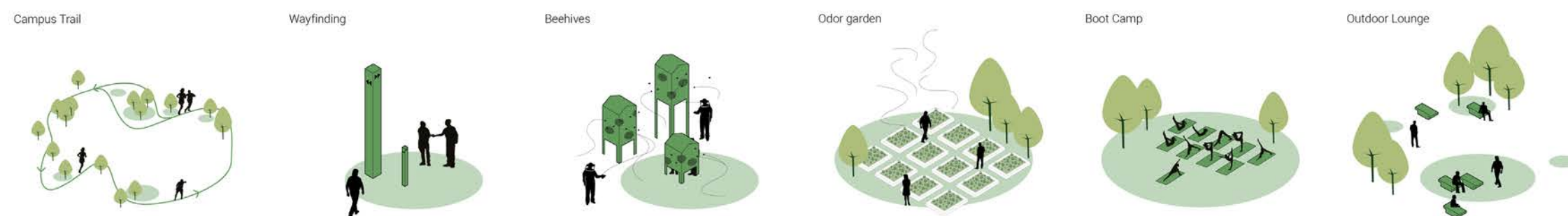
Community building

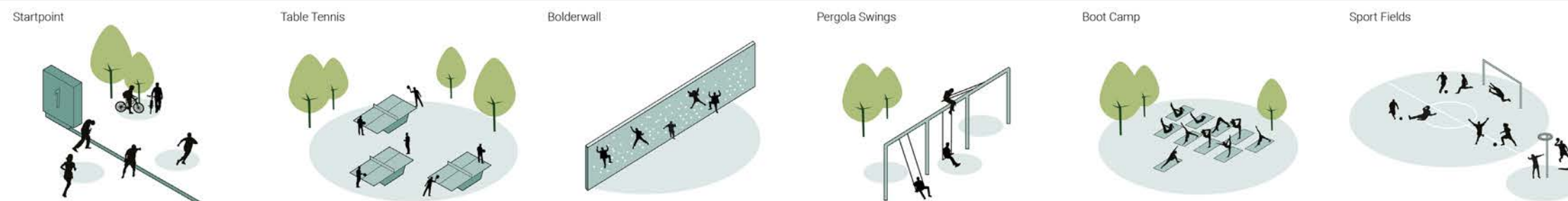
Working

Wellbeing

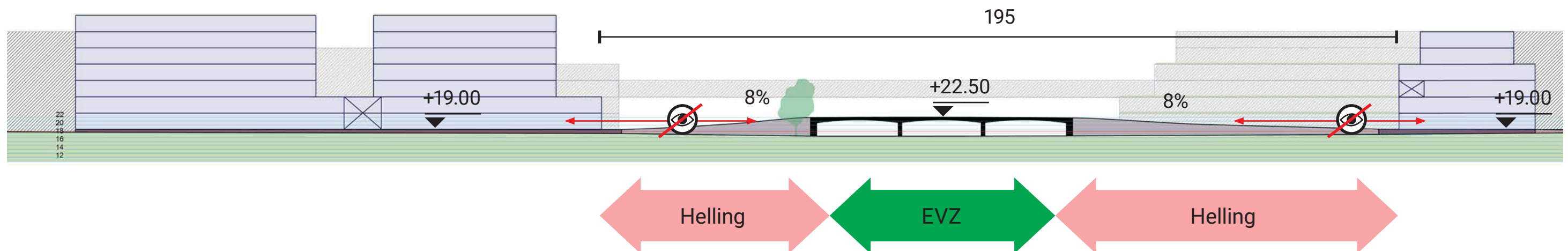
Sporting

08 Stimuleren van ontmoeting en kruisbestuiving

Campushart - optie 1 Behoud verkeersbrug Dirk Noordhoflaan

- Bij opstellen van inrichtingsplannen zal behoud van de huidige verkeersbrug over de Ekkersrijt ook als optie onderzocht worden.

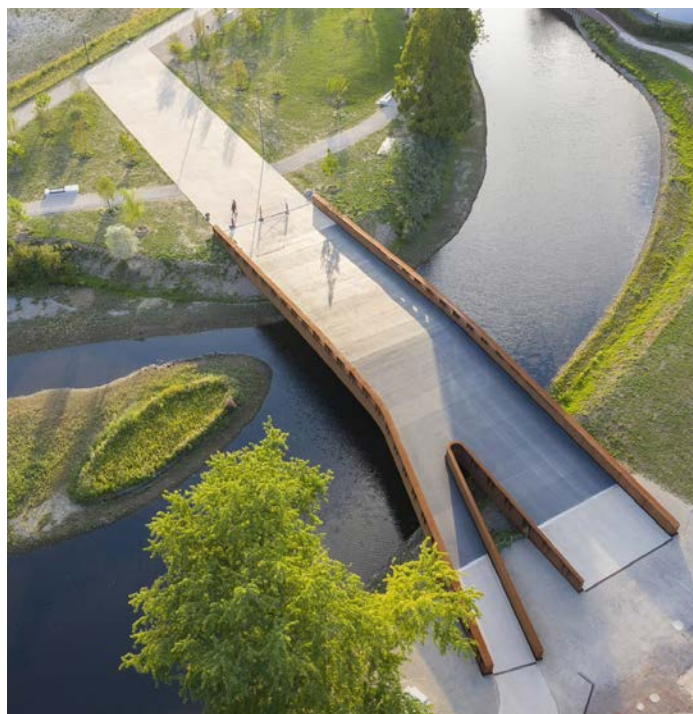
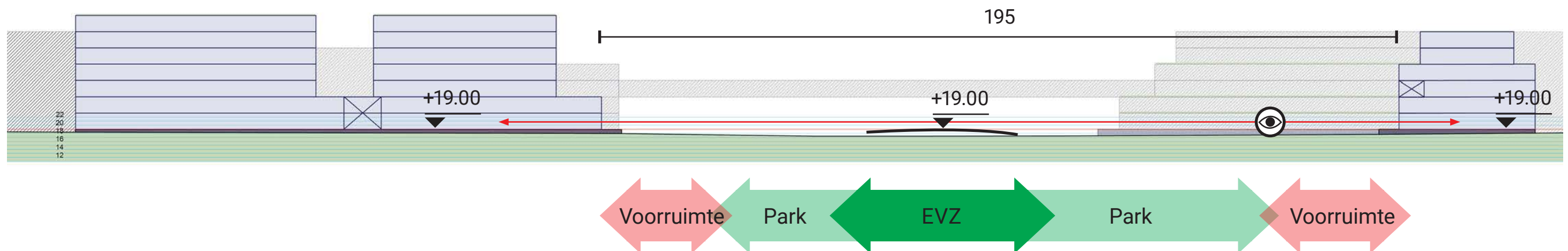
08 Stimuleren van ontmoeting en kruisbestuiving

- Onderzoeken van mogelijkheid tot vervanging verkeersbrug Dirk Noordhoflaan
- Landschap als integraal onderdeel van de campus, geen obstructies
- Ruimte voor natuur en beleving EVZ vanaf ooghoogte
- Menselijke maat, geen infrastructuur

Campushart - optie 2

Incisie voormalige Dirk Noordhoflaan, met park-brug, paviljoengebouw en 'common green'

- Vervanging van de brug, met als bijkomend voordeel dat een nieuw ontwerp beter ingepast kan worden met het Campuspad en de L-touch-points, is een terugvaloptie. Het initiatief voor deze verkenning zal aanvankelijk bij ASML liggen.

Stimuleren van ontmoeting en kruisbestuiving

Incisie voormalige Dirk Noordhoflaan, met park-brug, paviljoengebouw en 'common green'

Voorbeelduitwerking, kaartbeeld indicatief

Wageningen Campus, Michael van Gessel Landschapsarchitect

09

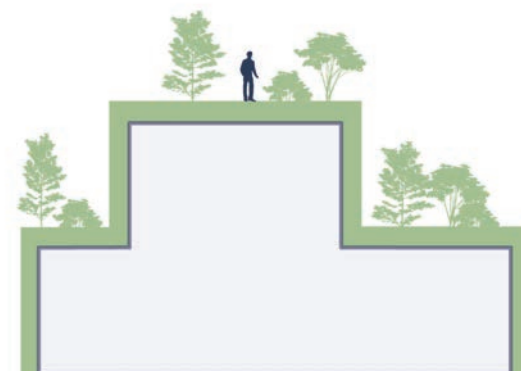
GEZONDE, GROENE BUITEN- RUIMTES OP MEERDERE NIVEAUS

De campus wordt ontworpen als een gelaagd landschap waarin gezondheid, groen en sociale interactie centraal staan. Door op strategische wijze te spelen met diversiteit in bouwvolumes, porositeit en een doorwaadbare openbare ruimte, ontstaat een levendig en sociaal duurzaam geheel dat bijdraagt aan een comfortabel microklimaat. De gebouwen zijn niet enkel functionele dragers van werkplekken, maar vormen samen met hun omgeving een dynamisch ecosysteem waarin natuur en mens op natuurlijke wijze samenkomen.

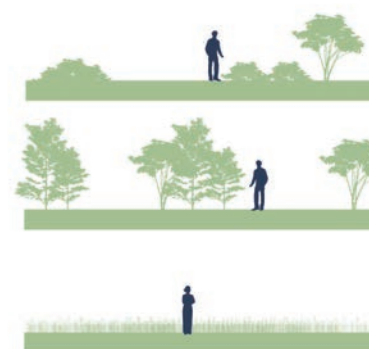
Op verschillende niveaus binnen het campusterrein worden kansen gecreëerd voor ontmoeting, ontspanning en samenwerking. Collectieve daktuinen op uiteenlopende hoogtes bieden plekken om te pauzeren of informeel samen te werken, met voorzieningen die uitnodigen tot verblijven. Verticale groene gevels dragen niet alleen bij aan het esthetisch beeld en de biodiversiteit, maar functioneren ook als klimaatbuffers. Daken transformeren in ac-

tieve ontmoetingsruimtes en werken samen met groene outdoor-plaza's op maaiveldniveau, die direct aansluiten op de gebouwen, aan een gevoel van openheid en verbondenheid. Ecologische daktuinen in verschillende groottes versterken bovendien de biodiversiteit en maken van de campus een levend systeem.

Doordat deze groene buitenruimtes verspreid over en tussen de gebouwen zijn gepositioneerd, ontstaat een rijke gelaagde werkomgeving waarin groen letterlijk en figuurlijk binnen handbereik is. Op slechts enkele meters afstand van elke werkplek bevindt zich een stukje natuur, waarmee de campus in zijn totaliteit transformeert tot een verticaal groen park. Deze visie draagt niet alleen bij aan het welzijn van de gebruikers, maar versterkt ook de veerkracht en toekomstwaarde van de gebouwde omgeving.

Bovenop

Gevel

Plint en maaiveld

09

Gezonde, groene buitenruimtes op meerdere niveaus

Plekken op gebouwen

TRIGGERING NEW CONTACTS
INFORMAL MEETING AREAS

PROTECTION FROM
WIND & SHADE

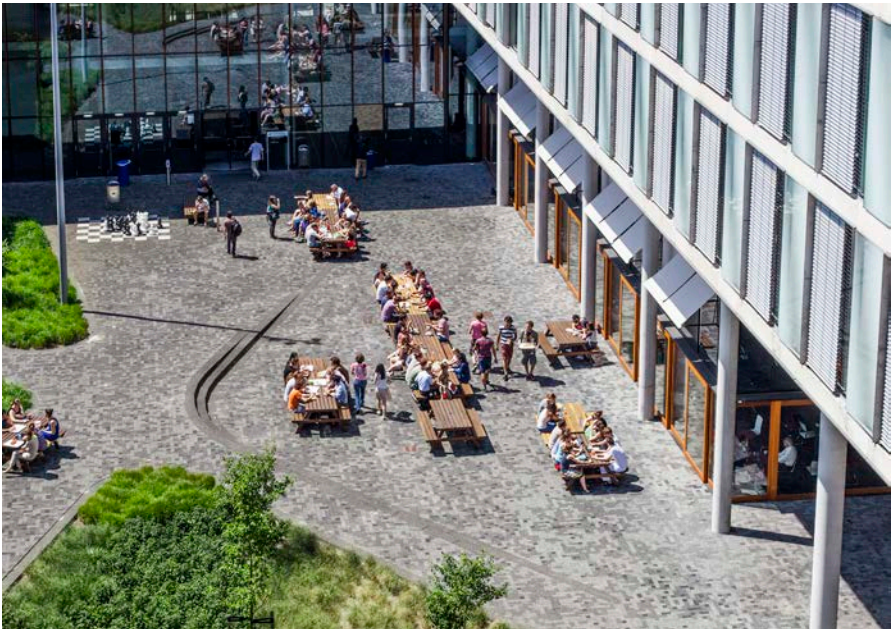
GREEN TO REFRESH YOUR BRAIN

09

Gezonde, groene buitenruimtes op meerdere niveaus

Plekken aan gebouwen

OUTDOOR PLAZA
WIND & SHADE

GREEN TO REFRESH YOUR BRAIN

TRIGGERING NEW CONTACTS
INFORMAL MEETING AREAS

09

Gezonde, groene buitenruimtes op meerdere niveaus

NATURAL WAYFINDING EASY ROUTING

Plekken rondom gebouwen

WELCOMING
AND
SHOWCASE

SPORTS AND ACIVITIES

Campus Heijendaal Nijmegen, Karres en Brands

10

HERKENBAAR ASML

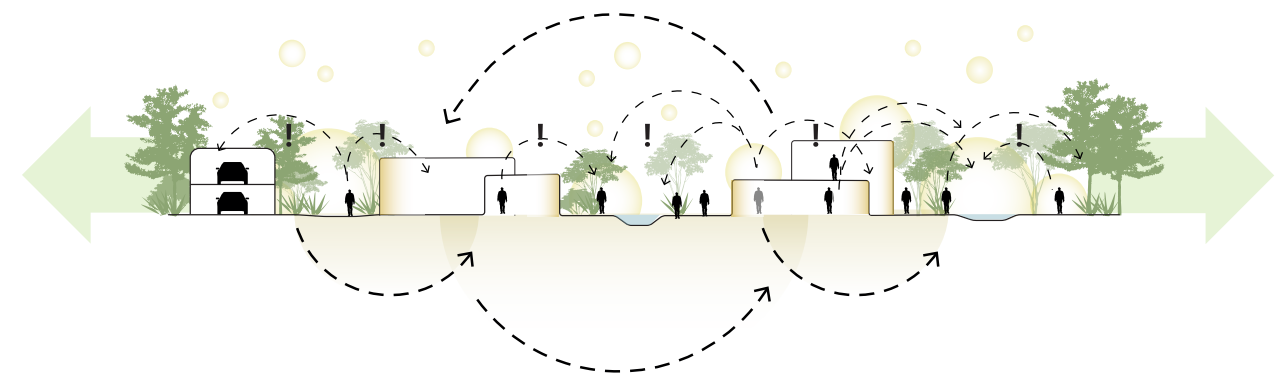
De buitenruimte van de ASML-campus wordt ontwikkeld als herkenbare omgeving voor de ASML-medewerker, waarin de kernwaarden Work, Meet, Learn, Share op vanzelfsprekende wijze tot leven komen. Deze waarden vormen de ruggengraat van het ontwerp en zorgen voor een campus waar medewerkers, bezoekers en partners zich kunnen verbinden, ontwikkelen en floreren.

De inrichting faciliteert het samenwerken buiten de muren van het kantoor. Schaduwrijke zitplekken, geïntegreerde werktafels met stroomvoorziening en een stabiele wifi-verbinding maken het mogelijk om te werken in een inspirerende, natuurlijke omgeving. Het groen wordt strategisch ingezet om rust te creëren en stress te verminderen, waardoor concentratie en creativiteit worden gestimuleerd. De buitenruimte is ontworpen voor iedereen: toegankelijk, veilig, klimaatadaptief en toekomstbestendig. Duurzame materialen, circulaire principes en een biodiverse beplanting zorgen ervoor dat de campus niet alleen functioneel en aantrekkelijk is, maar ook ecologisch waardevol.

Ontmoeting staat centraal in de inrichting. Er worden

zones gecreëerd waar informele gesprekken kunnen ontstaan, zoals pleinen met zitranden, paviljoens of sportvoorzieningen. De routing en positionering van deze plekken zijn zorgvuldig gekozen om kruisbestuiving tussen afdelingen en disciplines te bevorderen. Het landschap nodigt uit tot interactie, van korte overleggen tot netwerkborrels. Zo draagt de buitenruimte ook actief bij aan kennisontwikkeling. Denk aan educatieve tuinen, interactieve installaties en plekken voor reflectie en dialoog. Buitenwerkplekken en amfitheater-achtige zones bieden mogelijkheden voor trainingen, evenementen en experimenten in de open lucht.

De campus wordt ingericht als een plek waar het delen van inzichten vanzelfsprekend is. Kunstwerken, lunchroutes en showrooms geven ruimte aan verhalen van medewerkers, innovaties en maatschappelijke betrokkenheid. In de gedeelde tuinen, sportvelden en ontmoetingspleinen ontstaan nieuwe verbindingen tussen mensen en ideeën – spontaan en ongedwongen. De campus wordt zo een tastbare uitdrukking van ASML's commitment aan innovatie, welzijn en samenwerking.

**“EEN GEDEELDE CAMPUS,
EEN EIGEN KARAKTER”**

10

Herkenbaar ASML

EFFICIENT

INCLUSIVE
INSPIRING

INNOVATION
SECURE

FLEXIBILITY

WORK, MEET, LEARN, SHARE

SUSTAINABLE
HEALTH

HIGH TECH

PERSONAL

PRODUCTIVITY

ATTRACTING TALENT

10

Herkenbaar ASML

EFFICIENT FLOWS

SMART
SOLUTIONS

CLEAR

WELCOMING

REFLECTS ASML VALUES
AND ACTIVITIES

MULTIFUNCTIONAL

WORK, MEET, LEARN, SHARE

FUTURE-PROOF

ENVIRONMENT

HIGH QUALITY

ADAPTIVE

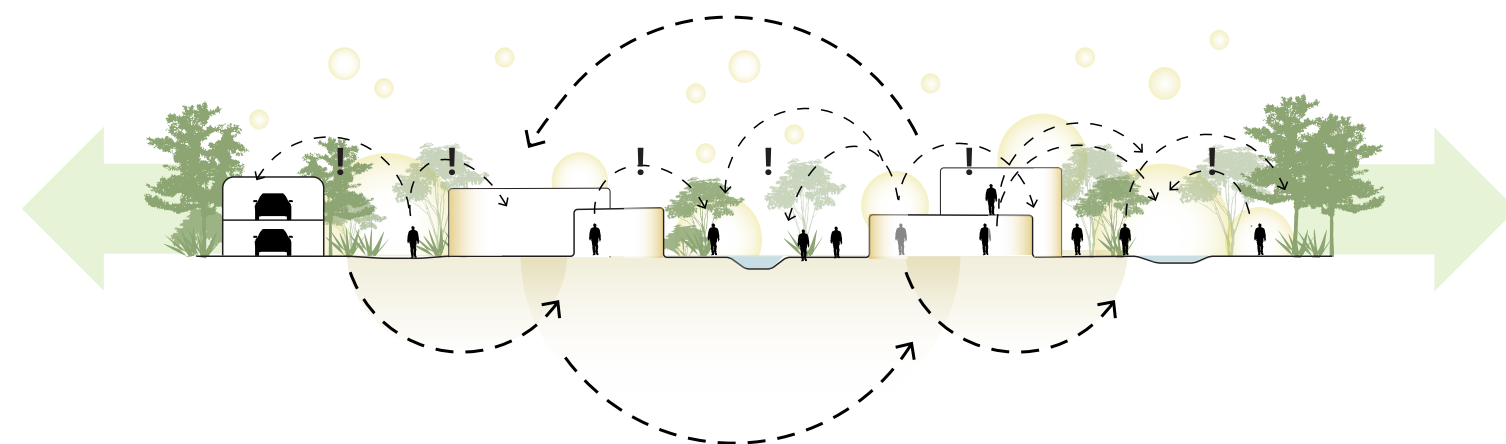
CLEAR YOUR MIND

REPRESENTATIVE

10+1 HACKABLE SPACES

Op de ASML Campus zijn zogeheten 'Hackable Spaces' in het leven geroepen om een flexibele en open manier van ruimtegebruik te faciliteren. Ze dragen bij aan het individuele en collectieve zeggenschap op buiten de werkinteracties met elkaar af te spreken en op een andere manier gebruik te maken van de campusruimte denk aan een startpunt voor de ASML marathon-community, samen iets te bouwen, een tijdelijk evenement te maken en dergelijke. De ligging van de Hackable Spaces – vaak in de nabijheid van gebouwen – versterkt hun rol als verlengstuk van de formele werkomgeving. Ze vormen een brug tussen individuele collectieve interesses, tussen geplande interactie en spontane ontmoeting. Sommige 'Hackable Spaces' richten zich op ontspanning en sociale interactie, andere zijn juist ingericht als stilte en rust of modulaire zones die zich gemakkelijk laten aanpassen aan veranderend gebruik. De kracht ligt in het open en tijdelijke karakter: ze zijn niet gebonden aan vaste functies of gebruikers, maar nodigen juist uit tot informeel gebruik, experimentele vormen van samenwerking en het organiseren van kleinschalige bijeenkomsten of evenementen.

Om deze vorm van flexibiliteit werkelijk te laten functioneren, is een slim platform nodig dat het gebruik van de 'Hackable spaces' ondersteunt en organiseert. Zo'n platform maakt zichtbaar welke ruimtes beschikbaar zijn, op welke momenten en met welke voorzieningen. Tegelijkertijd faciliteert het de spontane toe-eigening van ruimte, zonder dat dit leidt tot chaos of conflicten. Door het platform als schakel tussen infrastructuur en gebruikerservaring te positioneren, ontstaat een ecosysteem waarin ruimtegebruik voortdurend kan worden gehackt, aangepast en vernieuwd — precies zoals de naam suggereert. De Hackable Spaces op de ASML Campus zijn daarmee geen vaststaande plekken, maar levende onderdelen van een adaptieve campusomgeving. Ze belichamen een visie waarin eigenaarschap, flexibiliteit en ontmoeting centraal staan — en waarin ruimte niet alleen wordt benut, maar voortdurend opnieuw wordt uitgevonden.

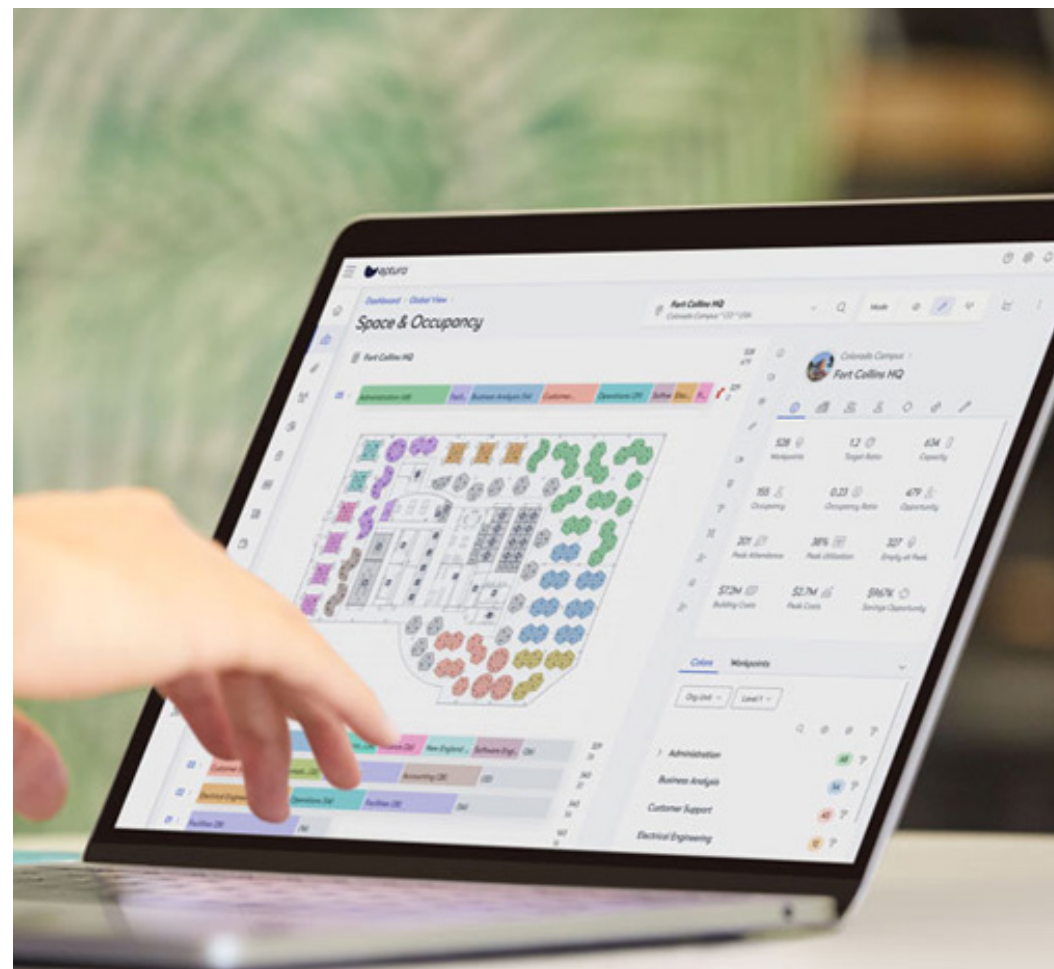
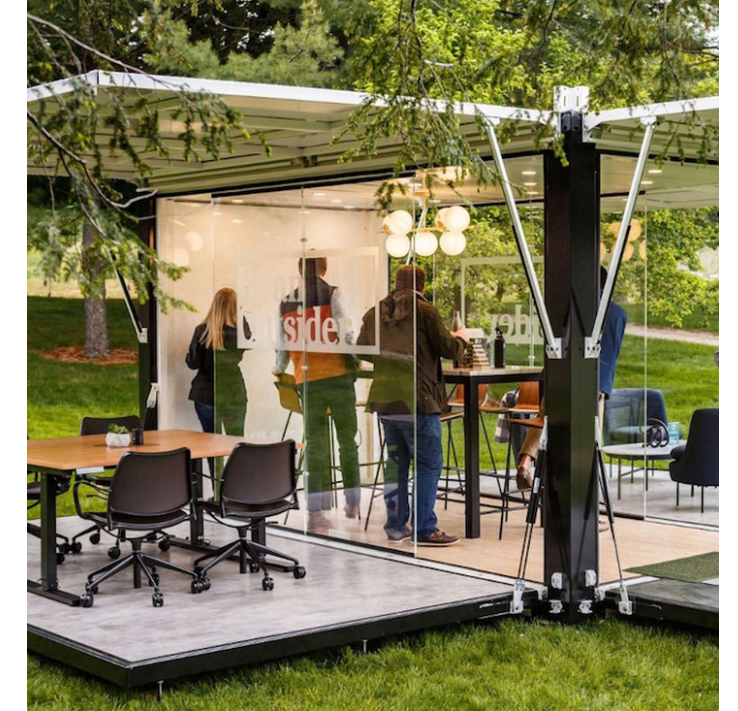

**“EEN HACKABLE SPACE IS GEEN KANTOOR,
MAAR EEN KATALYSATOR, WAAR IDEEËN,
DISCIPLINES EN MENSEN BOTSSEN OM IETS
NIEUWS TE CREËREN.”**

10+1

Hackable spaces

Campus als verlengstuk van de werkplek

10+1

Hackable spaces

Campus als verlengstuk van de werkplek

Colofon

Copyright

De inhoud van dit boek en de hierin opgenomen gegevens, afbeeldingen, teksten en combinaties daarvan zijn beschermd door auteurs-, en databankrechten. Tenzij anders vermeld berusten deze rechten bij Karres en Brands b.v. Zonder schriftelijke toestemming is het niet toegestaan deze website of enig onderdeel hiervan voor eigen doeleinden te gebruiken, openbaar te maken en of te verveelvoudigen.

Bij het samenstellen van dit document is de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht in het selecteren en vermelden van bronnen. Waar mogelijk is bronvermelding opgenomen. Mocht desondanks een rechthebbende van mening zijn dat diens rechten zijn geschonden, dan verzoeken wij vriendelijk om contact op te nemen. In dat geval zal de betreffende informatie zo nodig worden aangepast of verwijderd.

Opdrachtgevers
ASML
Gemeente Eindhoven

Coördinatie en ontwerp
Karres en Brands

In samenwerking met
Dona Stedenbouw (supervisie)
Antea Group
NUDUS architects

Karres en Brands
Landscape architecture
Urbanism

Mussenstraat 21
1223 RB Hilversum
The Netherlands

Erdmannstraße 10
22765 Hamburg
Germany

info@karresenbrands.nl
karresenbrands.nl

